

VERSLAG

Commissie Algemeen Bestuur

Corsanummer BV23.0029

Datum vergadering : 15 maart 2023

Aanwezig in de raadszaal:

Commissieleden:

WIJ Lansingerland : Ton Jansen, Paul Zantman
Leefbaar 3B : Don van Doorn, Johan Philippens, Terry Duivesteijn
CDA : Jan Willem van den Beukel, Job Halkes, Michel Krieger
VVD : Ed van Santen, Theo van Son, Nathalie van Bakel
D66 : Brecht Weerheim, Erik Jonker, Bert Bakker
CU : Kees Willen Markus, Lenneke Maasland, Sam van Egmond
GroenLinks : Menno Duk, Manon van Splunter
PvdA : Hamid Azzouzi, Nanno Scheringa, Sonnie Biharie

Wethouders : Simon Fortuyn, Michiel Muis

Voorzitter : Jan Pieter Blonk

Commissiegriffier : Lianne van den Houten

Afwezig

Burgemeester : Pieter van de Stadt
WIJ Lansingerland : Petrine van Olst, Mark Bik
VVD : Matthijs Machielse
D66 : Bert Bakker
GroenLinks : Selgei Gabin

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Goedenavond, ik open de vergadering van de commissie algemeen bestuur van de gemeente Lansingerland. Het is vandaag 15 maart 2023. Mede namens de commissiegriffier welkom inwoners thuis kijkend naar de webcast. Welkom de heer Slob op de tribune, u maakt gebruik van het spreekrecht. En welkom wethouders en medewerkers van de gemeente Lansingerland. En natuurlijk u, commissieleden, hartelijk welkom. Fijn dat alle fracties aanwezig zijn. De burgemeester is vandaag afwezig, maar hij wordt vervangen door wethouder Fortuyn.

2. Insprekers

De voorzitter: We hebben één inspreker, dat is de heer Michiel Slob. Hij gaat inspreken over het beleidskader zonne-energie, dat staat op de agenda als agendapunt 6.a. U heeft 5 minuten.

De heer Slob: Geachte voorzitter, dank u wel voor het woord. Geachte leden van de raad. Vanavond staat het beleidskader zonne-energie op de agenda. Dit stuk is naar mijn mening uitstekend ambtelijk voorbereid, maar kent naar mijn mening ook een aantal politieke consequenties, waarvoor ik jullie vanavond wil waarschuwen. Mijn achtergrond is technisch natuurkundige en ik ben werkzaam bij de TU Delft en vooral geïnteresseerd in energietransitie en de vraagstukken daaromtrent. Deze achtergrond heeft mij hier gebracht om te proberen jullie de technische consequenties van dit plan duidelijk te maken. Ik heb een stuk geschreven als reactie daarop, dat kunnen jullie vinden, met een ambtelijke reactie daarop. Ik ben daarna ook nog met ambtenaren in gesprek geweest. Uit dat gesprek kwam naar voren dat, uiteraard is niets zeker in het leven, maar willen jullie de stroom die opgewekt wordt volgens dit plan, hoe willen jullie die in de samenleving kwijt? Daar is officieel volgens de ambtenaren maar één mogelijkheid voor en dat is Enexis. Maar Enexis heeft eigenlijk al niet voldoende capaciteit op dit moment. Als u een groter plan wil indienen, staan de vlaggen nu nog in deze regio over het algemeen op geel, maar dat verandert snel in oranje, vooral als u snel andere plannen wilt uitvoeren, meer huizen bouwen. Daarom wil ik voorstellen, dat jullie de mogelijkheid vragen aan de verantwoordelijk wethouder om deze stroom ook op andere manieren te delen met elkaar. Die mogelijkheden schijnen er volgens de wet nu nog niet te zijn. De stroom waar jullie voor gaan is, zoals het beleidskader nu noemt,

zonnestroom. Zonnestroom is gebaseerd op gelijkstroomtechnologie. Je krijgt gelijkstroom uit zonnepanelen. Deze stroom, wil je het afzetten bij Enexis, moet eerst omgevormd worden naar wisselstroom. Wilt u het gaan gebruiken thuis voor uw duurzame oplossingen, u heeft een elektrische auto, u wilt met inductie gaan koken, uw warmtepomp, dat vormt zich allemaal weer terug naar gelijkstroom, want dat is de duurzame stroom van de toekomst. Iedere keer dat u het omvormt, heeft u verliezen. Er zijn ook plannen dat er hier veel windenergie gaat binnen komen, dan krijg je veel stroom binnen. Wat doen we dan? Dan gaan we er gelijkstroom van maken en dan hopen we dat we daarmee weer waterstof kunnen maken, die we dan kunnen opslaan. Met uw zonnepanelen kunt u dat gelijk doen. Daarom pleit ik hierbij en vraag ik jullie om een motie in te dienen om een gelijkstroomnetwerk aan te gaan leggen, zoals jullie voorgangers van bijna 100 jaar geleden een wisselstroomnetwerk heeft aangelegd t.b.v. jullie burgers. Ik wens jullie alle wijsheid toe bij het beoordelen van het beleidskader zonne-energie. Mijn duurzame groet, ingenieur Slob.

De heer Jansen, WIJ: Dank u wel meneer Slob voor uw goede inspraak. Twee vragen. U heeft het over Enexis. Bij mijn weten vallen wij onder Stedin, maar dat terzijde. Ik heb het plaatje waar u naar verwees geprint. Dan zie ik dat een groot deel van Lansingerland wit is, voldoende capaciteit. Berkel is geel. Hoe snel verandert dit plaatje? Je kunt op het plaatje niet zien hoe het 2 jaar geleden was en 3 jaar geleden. Heeft u daar inzicht in, hoe snel die veranderingen gaan? De heer Slob: We hebben wel iets inzicht. Als u op de website kijkt, dan ziet u de plannen die er zijn. Er zijn plannen om in verband met de extra energievraag voor de kassen, om daar een extra trafo te plaatsen waardoor het netwerk wordt uitgebreid. Ook vanuit het landelijke is er nu een vraag om mee te denken over de aanhangplicht, daar zou ook een heel trafostation in Bleiswijk moeten komen. Uiteraard, er zijn allerlei plannen om het uit te breiden, dat is ook nodig. Ik vermoed dat Bergschenhoek wit op het kaartje is, omdat daar al lange tijd plannen zijn om meer te bouwen, daar is blijkbaar al capaciteit gereserveerd voor de toekomst.

De heer Duk, GL: Dank u wel voor het inspreken, ik heb 2 vragen. Hoe zit het met de veiligheid van gelijkstroomnetwerken? Ik heb weleens gehoord dat daar wat meer gevaar in zit. Stelt u hierbij voor dat we naar microgrids gaan werken met wijkaccu's en dat soort dingen? Of moet ik iets heel anders voor me zien? De heer Slob: Dank u wel voor deze zeer interessante vraag. Ja, dit is precies waar we mee zouden moeten beginnen naar mijn optie, zoals we ook vroeger zijn begonnen in Bergschenhoek, de straatverlichting was handig dat het niet steeds in de brand vloog, dus laten we Philips-peertje aanschaffen. Zo is het steeds uitgebreid, totdat het een landelijk netwerk is geworden. Zo verwacht en hoop ik ook, dat het DC-netwerk wordt. De risico's. Vroeger is er in Amerika een hele battle geweest tussen Edison en Wattson, om aan te tonen dat er risico's waren. Dat was een goede manier om mensen van de risico's van stroomkabels, waarbij je natuurlijk niet ziet dat er stroom doorheen loopt, gewaar te worden. Maar met de huidige elektronica zijn de stroomrisico's natuurlijk vele malen minder. Het belangrijkste is dat een DC-netwerk ook een opslagcapaciteit heeft. Een AC-netwerk moet altijd van beide kanten gevoed worden en afgenomen. Als dat niet in evenwicht is, is er een groot probleem. Dan lopen de klokken niet meer gelijk, zelfs als het een klein beetje niet meer in evenwicht is en bij meer loopt het volledig uit de hand, dan stort het hele netwerk in elkaar. In een DC-netwerk kan je stroom opslaan, daar is elektronica voor nodig om dat te beveiligen. Dat was 100 jaar geleden in veel mindere mate beschikbaar.

Mevrouw Van Bakel, VVD: Leuk om een stukje college mee te krijgen. Ik vroeg me af welke kosten hiermee gemoeid zijn en op welke termijn we dit kunnen verwachten en in hoeverre dit zich dus verhoudt met de ambitie die we in Lansingerland hebben op het gebied van duurzaamheid. De heer Slob: Dank u wel voor deze vraag. De kosten zijn niet precies te ramen, aangezien alles nog in ontwikkeling is op gelijkstroomgebied, terwijl het op wisselstroomgebied al ver uit ontwikkeld is. Dingen die zich snel ontwikkelen, u kon ook niet raden hoe goedkoop een Tesla zou worden in korte tijd en u ziet de prijs de laatste jaren rap naar beneden gaan. Zo ook deze ontwikkeling. Als u er niet aan begint, zullen de kosten vele malen hoger zijn. Er is een website, ook bij de ambtenaren goed bekend, waarop duidelijk staat welke besparingen er gemaakt kunnen worden op het moment dat een flinke kas over zou stappen naar gelijkstroom voor zijn verlichting. Dat zijn gigantische besparingen, maar de kosten zijn niet bekend. Je moet dan eerst een offerte bij een fabrikant voor zoveel lampen uit gaan zetten. De kabels, die er nu liggen, als je die zou willen gebruiken voor gelijkstroom, dat is geen enkel probleem, want een wisselstroomkabel is veel lastiger te maken dan een gelijkstroomkabel, want wisselstroom gaat soms rare dingen doen en gelijkstroom niet, dus er kan veel meer stroom door de bestaande kabels worden vervoerd. Maar om te beginnen wil je een systeem juist zo stabiel mogelijk hebben. Een kleine grid uitrollen en daarmee leren en dan langzaam steeds verder uitbreiden, zodat je de ellende voor blijft.

De heer Scheringa, PvdA: Dank u wel voor het inspreken, meneer Slob. Ik vind het heel interessant klinken, wisselstroom en dergelijke, u zult ongetwijfeld gelijk hebben, het is voor mij al een tijdje geleden dat ik me daarin verdiept had. Mijn koelkast werkt op wisselstroom. Als ik dan opeens een

gelijkstroomnetwerk heb, moet ik gelijk een nieuwe koelkast of er moet iets gebeuren. Dat geldt niet alleen voor mijn koelkast, maar voor alle collega's hier de koelkasten en andere apparatuur. We hebben natuurlijk een heel AC-netwerk liggen. Gelijkstroom kan niet over het bestaande netwerk, dus dan moeten we een nieuw netwerk gaan aanleggen. We hebben nu al problemen met het netwerk. De vraag is: is het niet teveel moeite, zou je dit niet landelijk moeten gaan regelen i.p.v. op zo'n klein niveau? Haalt het niet heel veel overhoop, moeten we niet alles vervolgens gaan omgooien, wat we nu gewoon gebruiken? De heer Slob: Dank u wel voor deze vraag. Ik wil in eerste instantie niets overhoop, ik wil burgers een extra optie bieden, zoals de politieke vraag nu ligt om de extra optie weg te halen bij burgers, namelijk: we willen dat burgers van het gas af gaan. Deze vraag is een stuk heftiger dan mensen beseffen. Via een elektriciteit mag een burger 2kW binnen halen in zijn huishouden, daarvoor is het netwerk uitgelegd. Via gas is het 100kW, een factor vele malen hoger. Als we dus van het gas af gaan stappen, ook in de kassen is dat algemeen bekend, daar wordt van gas elektriciteit gemaakt, als we daarmee stoppen, dan zullen er gigantische energievragen komen, die niet bij te benen zijn in het elektriciteitsnetwerk dat we nu hebben aangelegd, dus dan valt het sowieso om. Biedt de burger beide aan. Het is best simpel. Als de mogelijkheid zou zijn om de straatverlichting, waarvan al is vastgelegd dat je dat in gelijkstroom wilt, dat je daar gelijk een gelijkstroomnetwerk voor aanlegt, waarop burgers zich kunnen aansluiten. Maar als je dat soort oplossingen bedenkt, wordt het goedkoper dan wat je nu aanbiedt en je biedt meer aan de burgers aan, dus ook aan toekomstige burgers in nieuwe woonwijken die we hier gaan bouwen, waardoor het aantrekkelijker wordt om hier te gaan wonen. Nog aantrekkelijker, nog mooier en een nog beter verhaal.

De heer Krieger, CDA: Dank u wel, meneer Slob, ik heb 2 korte vragen om te kijken of ik u goed begrepen heb. Een gelijkstroomnetwerk is efficiënter omdat er minder verloren gaat aan energie door het omzetten van gelijkstroom naar wisselstroom en je kunt er energie in opslaan. Dat is één. En het is dus op dit moment technisch gezien al mogelijk om kleinschalig, bijvoorbeeld in een nieuw te bouwen woonwijk, een gelijkstroomnetwerk aan te leggen. De heer Slob: Ja, dat is volledig goed samengevat. Sterker nog, het gebeurt in jullie achtertuin. De weg tussen Zoeter, de N470, de provinciale weg is voorzien van een gelijkstroomnetwerk, waar zonnepanelen de elektriciteit leveren aan een accu, die ook op gelijkstroom werkt. De accu levert Ledverlichting die langs deze hele weg is gemaakt. Ook bij de verlengde A16/A13 wordt volop ingezet op gelijkstroom, want anders zou het project niet vergund worden, want het moet een duurzaam project worden, geen belasting voor de omgeving. Op die manier wordt het opgelost.

De voorzitter: Verder geen vragen meer. Hartelijk dank, meneer Slob, u hoort dadelijk de beraadslagingen bij agendapunt 6.a van de commissie. We zullen kijken wat ze met uw wijze woorden gaan doen. Hartelijk dank.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 8 februari 2023

De voorzitter: Er zijn geen wijzigingsvoorstellen binnen gekomen. Dan stellen we dat verslag vast.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Ik wil u voorstellen, omdat de heer Slob ingesproken heeft, om voordat we agendapunt 5.a bespreken eerst 6.a doen. Kunt u daarmee instemmen? Dan hoeft meneer Slob niet te lang te blijven wachten. Hij mag blijven zitten, want het is openbaar, maar we draaien die agendapunten even om.

Inventarisatie rondvraag:

De voorzitter: De griffie heeft van de heer Halkes een rondvraag binnen gekregen. Die vraag heeft betrekking op de restafvalteller. Dat verhaal horen we aan het eind van de vergadering bij de rondvraag, welke vragen hij daarbij heeft.

6.a Beleidskader zonne-energie

De heer Krieger, CDA: Het CDA heeft kennis genomen van het beleidskader zonne-energie. Op zich natuurlijk een zeer positieve ontwikkeling, dat er in onze gemeente een beleidskader zonne-energie wordt vastgesteld, zeker gezien de opgave voor onze en latere generaties m.b.t. de vergroening van onze gemeente. Wat het CDA betreft is het beleidskader duidelijk en goed opgesteld. Echter, ik zou mijn taak als duo-raadslid en commissielid verwaarlozen als ik namens mijn fractie. De voorzitter: Meneer Van Son, we zijn bezig aan een discussie hier. Het is van belang dat de spreker dat hoort. Ik wil u vragen om op uw plek te gaan zitten. De heer Krieger: Als ik toch niet een aantal kritische kanttekeningen zou plaatsen. Ten eerste. Tijdens de beeldvormende avond omtrent dit onderwerp werd er een beetje om mijn vragen heen gedraaid m.b.t. de netcapaciteit in onze provincie en gemeente. Het CDA is dan ook benieuwd of het college cijfers kan overleggen waaruit blijkt dat het net van onze netbeheerder het per categorie geschetste opwekpotentieel nu en in de toekomst aan zou kunnen. Immers, het zou zonde zijn om als raad en/of college allemaal mooie plannen te maken en projecten te starten voor het opwekken

van zonne-energie en er dan achter te komen dat Stedin geen capaciteit heeft. De verantwoordelijk ambtenaar gaf bij de beeldvorming aan, dat het qua netcapaciteit code oranje is en dat we ons wat dat betreft geen zorgen hoeven te maken. Echter, dit wekte wel zorgen, want oranje ligt toch echt een stuk dichterbij rood op de kleurenkaart dan groen. Een onderbouwde toelichting van het college zou hier duidelijkheid in kunnen brengen. Ten tweede. Onder punt 5.4 viel het mijn fractie op, dat het college voornemens is om een separaat toetsingskader op te stellen m.b.t. het opwekken van zonne-energie op parkeerplaatsen. Dit is wat het CDA betreft onbegrijpelijk en ook onwenselijk. Het opstellen van een separaat toetsingskader brengt een enorme papierwinkel met zich mee. Niet echt goed voor het milieu, lijkt mij. Waarom worden de vragen omtrent dit onderwerp en de antwoorden daarop niet gelijk meegenomen in het beleidskader. Graag een toelichting van het college hierop. Verder is het wat het CDA betreft een kwestie van doorpakken. Zo werd er onder mijn aandacht gebracht dat er in het verleden plannen zijn geweest m.b.t. het opwekken van zonne-energie op parkeerplaatsen in Westpolder in samenwerking met de projectontwikkelaar en Nieuw Lansingerstroom. Is het college bekend met deze plannen of zijn deze gestrand? Indien het college bekend is met deze plannen, waarom dan toch een separaat toetsingskader voorstellen? Wat het CDA betreft dient de gemeente het voortouw te nemen m.b.t. het opwekken van zonne-energie op parkeerplaatsen, daarom kom ik met een oplossing voor het college. Dit in het kader van de nieuwe bestuurscultuur. Start hier voor het gemeentehuis met het overdekken van de parkeerplaatsen voor het opwekken van zonnestroom. Bij veel gemeentehuizen is dit al dagelijkse praktijk. Ik noem als voorbeeld Dronten, Zuidhoorn en Ede. Als rechtgeaarde Ajacied had ik nooit gedacht dat ik dit motto publiekelijk zou verkondigen, maar ik zou het college willen aansporen onder het motto: geen woorden, maar daden. Graag verneem ik hoe de collega fracties en het college denken over dit voorstel. Uiteraard is het CDA heel blij met meneer Slob als spreker. Hier vlakbij gelegen is de N470 een voorbeeld van de toekomst van energieneutrale energieopwekking. Hier is gebruik gemaakt van het zogenaamd gelijkstroomnetwerk met minimaal energieverlies tot gevolg. Wat het CDA betreft is dit niet een eenmalige oplossing. Algemeen bekend is, dat bij het opwekken van zonnestroom de meeste energie verloren gaat bij het omvormen van gelijkstroom naar wisselstroom. Bij de N470 is dit voorkomen door de aanleg van een gelijkstroomnetwerk. Waarom dit niet verder uitrollen? Waarom geen gelijkstroomnetwerk bij Wilderszijde of andere in onze gemeente nog te realiseren projecten? Hierbij wordt kostbaar energieverlies voorkomen. Het CDA vraagt het college of zij bereid is om hiervan beleid te maken dan wel de mogelijkheden en voordelen van gelijkstroomnetwerken te laten onderzoeken. Ook vernemen wij graag hoe de andere fracties hierover denken. Tot zover.

De heer Duk, GL: Voordat ik begin met mijn betoog, ik ben blij dat het CDA nu pleit voor het overkappen met zonnepanelen. GL heeft hier eerder twee keer een motie over ingediend, waarbij het CDA beide keren tegen heeft gestemd. De wereld warmt op en om dat zoveel mogelijk tegen te gaan hebben we afgesproken af te stappen van fossiele energie en gaat de wereld, gaat Europa, gaat Nederland haar eigen energie duurzaam opwekken. Maar Lansingerland is anders. We hebben onszelf tot doel gesteld om een kwart van de stroom die hier gebruikt wordt, dus nog minder dan de helft van wat we gebruiken, hier in de gemeente op te wekken. Dat is extreem weinig. Toch vraagt dit coördinatie van de gemeente. Dit vraagt om een punt op de horizon, een blik vooruit. Dit vraagt om een integrale visie voor onze energie. Hoe gaan we het opwekken, hoe gaan we energie besparen en waar leggen we onze prioriteiten? Ik had gehoopt, dat we vandaag zouden spreken over die integrale energievisie, maar tot mijn spijt beperkt het college zich tot zonne-energie. Een slimme manier om maar niet over de hete aardappels te hoeven te praten, die windmolens heten, die toch echt nodig gaan zijn om onze eigen extreem lage doelstellingen te halen. Wat blijkt? Als we al onze inzet op zonne-energie die in dit plan staan gaan uitvoeren, dan nog halen we 20% van onze eigen doelstelling niet. Mijn vraag aan het college is dan ook: wanneer komt zij met een integrale energievisie, waarin staat hoeveel stroom en warmte we denken te gaan gebruiken? Waar zit de groei? Waar zit de krimp? Waar gaan we de 20% elektriciteit die we niet met zonne-energie kunnen opwekken toch opwekken. Of kunnen we mogelijk nog meer dan slechts een kwart van onze eigen elektriciteit zelf opwekken? Als reactie op de spreker. Het was een verademing om een spreker te hebben, die niet voor zijn eigen belang maar dat van de gehele gemeente kwam inspreken. Daarom mijn vraag of de wethouder het met mij eens is, dat in zo'n visie ook opslag, microgrids eventueel in de vorm van DC-netten en dergelijke moeten worden opgenomen? De reden waarom ik mij meer richt op wat er niet in dit stuk staat dan wat er wel in staat in simpel. Wat erin staat is namelijk nogal gratis. Het gaat over daken waar de gemeente weinig tot niets over kan afdwingen, de meeste gebouwen die in onze gemeente zullen staan in 2050 staan er namelijk al en zijn niet in het bezit van de gemeente. Of daar zonnepanelen op komen, is dus primair een keuze van de eigenaar. Parkeerterreinen en zonneweides heeft de gemeente meer over te zeggen, maar hier is de ambitie erg laag. Van alle parkeerterreinen in Lansingerland is maar een deel groot genoeg om zonnepanelen voor dit college te overwegen. Daarvan is 30% ook echt bruikbaar, maar daarvan zal slechts 40% daadwerkelijk benut gaan worden. Als het aan dit college ligt: waarom is dat? Waarom niet inzetten op het merendeel van de bruikbare ruimte ook daadwerkelijk gebruiken? Het zou ja, tenzij moeten worden in plaats van nee, maar. Dan nog zonneweides. GL begrijpt de terughoudendheid van het college om op kwetsbare plekken

dit soort weides aan te leggen, vooral als het gaat om geliefde linten, maar wil ook kijken naar de beschutting en variatie in de fauna en flora die dit soort weides op andere plekken kunnen bieden. Mits de historische ruimtes niet worden aangetast en de biodiversiteit een gunstig effect kan krijgen, is het plaatsen van weides op plekken waar bewonen niet mogelijk is, voor GL wenselijk. Maar om af te sluiten met waar ik mee begon: 1 windmolen wekt meer stroom op, dan 14 hectaren aan zonnepanelen, dat zijn 28 voetbalvelden. Onze fractie wacht dan ook met smart op de zo door de provincie geëiste visie op deze vorm van opwekking.

De heer Weerheijm, D66: Je zou bijna denken dat we het vanavond hebben over de hele energievisie van alles wat er in Lansingerland gebeurt i.p.v. over het beleidskader zonne-energie, dat voor ons ligt. Ik kan de commissie gerust stellen, dat ik me vooral richt op het beleidskader zonne-energie en niet op alles wat erbij komt kijken. Om toch even op de opmerkingen te reageren die zijn gemaakt, ook door de spreker, waarvoor dank. Ik denk dat het goed is, als ik al deze vragen hoor over capaciteit, AC DC, niet de rockband, wat moeten we daar dan mee? Mij lijkt het handig om in de nabije toekomst een beeldvormende avond te doen met bijvoorbeeld mensen van Stedin erbij, met onze eigen ambtenaren, met mensen uit de samenleving, die ons iets kunnen gaan vertellen over hoe dat nou in elkaar zit, de energiesystemen, onze kabels, hoeveel capaciteit er nou wel of niet is, AC of DC of ACDC. Ik ben geen natuurkundige, ik wil er ook niet een mening over geven, maar het lijkt ons goed om een keer met experts te gaan zitten: wat zijn de kansen, wat zijn de mogelijkheden, wat zijn de beperkingen voor Lansingerland? Wat ik me kan herinneren uit de beeldvorming: hoeveel capaciteit is er nou op ons energienetwerk? Dat is iedere seconde anders, dus niet iets wat je in een getal kan weergeven. Als het hard waait en de zon schijnt, dan wordt er ineens veel duurzame energie opgewekt. En beide niet, dan is het ineens een stuk minder. Dat is een uniek getal dat iedere dag anders kan zijn, het is lastig om dat even in een cijfertje te weergeven. Nu even terug naar het kader dat voor ons ligt. Allereerst mijn complimenten voor de helderheid van het stuk. Wat mijn fractie ook erg waardeert is hoe goed het in de stukken verwoord is hoe de participatie invloed heeft gehad op het stuk, met de nota van zienswijzen en op welke gronden het beleid wel of niet is aangepast. Dat vonden wij erg prettig om te zien. Ook hoe het burgerpanel is meegenomen en hoe het beleid daar op is ingericht. Onze complimenten. Een vraag die wij nog wel hebben is over zonne-energie op waterbassins in het glastuinbouwgebied. Dat is eigenlijk iets wat in de commissie ruimte valt, maar er stond een stukje in over vergunningen en dat er soms een vergunningsplicht nodig is voor zonne-energie op waterbassins en dat soms een melding voldoende is. Ik heb er niet echt verstand van, hoe omgevingsplannen in elkaar zitten. Daarom de vraag aan de wethouder: kunnen we er iets aan doen dat we dit gelijktrekken voor de hele gemeente? Dat lijkt me typisch zo'n ding waarvan het niet perse nodig is om daar een vergunning voor aan te vragen, zou dat niet iets kunnen zijn dat met een meldingsplicht gewoon voldoende is? Net kwamen ze ook even langs, de zonnepanelen op parkeerplaatsen. Uit onderzoek blijkt dat er in Nederland een potentieel is voor 8,1 tot 9.6 miljard kW energie door zonnepanelen op parkeerplaatsen. Dat is dus een hele hoop. Aan de andere kant snap ik ook wel: dat is iets wat je op een goede manier moet inpassen. Als het een parkeerplaats bij een OV-knooppunt is, bijvoorbeeld niet in het zicht van mensen, dan is het een logische plek om daar een overkapping te doen. Als het ergens in een centrum is, ja, dan wordt het een ander verhaal. Het lijkt me logisch om daar een goed toetsingskader voor te maken. Wanneer kunnen we dat toetsingskader verwachten? Dat waren mijn woorden voor dit moment. De voorzitter: U bent geen natuurkundige, maar ik hoor duidelijk de stem van een bestuurskundige.

De heer Van Egmond, CU: Dank spreker. Er is al een hele hoop gezegd, dus ik kan het ook kort houden. We kunnen ons goed vinden in het voorliggende beleidskader. We zijn er blij mee dat de groengebieden beschermd worden tegen zonneweides. Bouwwerken van zulk formaat horen wat ons betreft niet in dit soort mooie gebieden. Ook vinden we de wel aangewezen plekken een prima alternatief voor de hopelijk beperkte zonneweides. Ook zijn we tevreden over hoe we de participatie van inwoners en organisaties is geregeld. Er is terecht goed rekening gehouden met het waarborgen van draagvlak en de inbreng van derden, dat is een compliment voor het college. Echter, wij hebben ook onze zorgen over de voortgang en de ambitie van het kader, we missen gevoel voor urgentie in het kader. Een gevoel van urgentie dat ons wel bekruipt bij de doelstelling om in 2050 CO2 neutraal te zijn. Zinnen als 'we hopen op animo' of 'we zijn bezig' en 'we kunnen kijken naar' wekken bij ons niet echt de indruk dat het doel van 2050 super hoog op de agenda staat. Dus we hopen dat de gemeente in de toekomst meer ambitie durft uit te spreken in haar beleidsstukken rondom klimaat. Net als meneer Krieger ben ik ook Ajacied, maar die woorden zou ik niet in mijn mond willen nemen, geen woorden maar daden, maar ik zou het meer noemen: bittere noodzaak om nu echt te acteren op dit vraagstuk. Ik had ook dezelfde vragen als meneer Krieger over de ontbrekende cijfers. Al met al, de uitgangspunten en de participatie zijn goed, maar de urgentie mag wat hoger zijn, wat ons betreft. Dank.

De heer Jansen, WIJ: WIJ kan zich vinden in het voorliggende beleidskader zonne-energie en de afhandeling van de zienswijzen. Hoewel qua netwerkcapaciteit Lansingerland er voor een deel gunstig

uitspringt, Bergschenhoek en Bleiswijk schijnen voldoende capaciteit te hebben, is de situatie in Berkel en Rodenrijs minder rooskleurig. Dit gebied kleurt geel op de kaart, waarmee een begin van capaciteitsproblemen wordt aangegeven. Het beleidskader geeft richting hoe wij en waar wij als gemeente ontwikkelmogelijkheden voor zonne-energie zien. Echter, deze markt is streng dynamisch. Er zullen ook technische ontwikkelingen komen, die het noodzakelijk maken om een goede monitoring van het kader te blijven doen om te kunnen blijven voorzien in de verduurzaming die we nastreven als gemeente. Voor de uitvoering van dit beleidskader zijn we als gemeente natuurlijk ook nog afhankelijk van andere partijen. Wij hopen dat de netwerkbeheerders, in ons geval Stedin, in uw programma m.b.t. elektriciteitsuitbreiding, wijkaccu's en micronetwerken voldoende ondersteuning kunnen geven aan de gemeenten om deze verduurzaming op lokaal gebied te faciliteren. De oproep van inspreker om te investeren in een gelijkstroomnetwerk is begrijpelijk. Het continu omzetten van gelijk- naar wissel- naar gelijkstroom is niet handig en zorgt voor verliezen. Echter, de gemeente is en zal geen netwerkbeheerder worden, de bal ligt bij de landelijke overheid en netwerkbeheerders. Op de vraag van het CDA hoe we aankijken tegen het overkappen van parkeerterreinen: indien het in te passen is in het lokale beeld, dan zijn wij daar niet tegen. Inderdaad, het parkeerterrein hier voor het gemeentehuis zou in onze ogen uitermate geschikt zijn. In het centrum niet. Daar zien wij graag het beleid van de gemeente op ontwikkeld worden. Dank u wel. De heer Krieger: Mijn vraag ging specifiek over hoe andere partijen denken over het overdekken van het parkeerterrein voor het gemeentehuis, om maar eens een initiatief te nemen als gemeente.

De heer Scheringa, PvdA: We staan voor een uitgebreide opgave voor het klimaat, dat is bekend. Mijn fractie is blij, dat er nu een beleidskader voor zonne-energie is. Daarentegen delen wij ook wel de opmerking van GL, dat we het wel breder zouden moeten zien. Misschien de beeldvorming, die de meneer van D66 voorstelt, is leuk om daarin gelijk mee te nemen. Over de focusgebieden en het opwekpotentieel: dat met name de focus op de daken ligt voor opwekking, dat is wel duidelijk, dat is een groot deel van het totaal. Maar ook dat er nog meer ruimte is voor op de daken. We streven nu naar 40% gebruik in 2030, dat zou op zich ook meer kunnen zijn. Uit het stuk blijkt dat zonne-energie op parkeerplaatsen niet erg realistisch is. Ik zal gelijk de vraag van het CDA mee nemen. Ja, ik denk dat als iemand dat kan doen en het kan met een goede businesscase, dan denk ik: waarom niet? Het is van de hele opgave maar een klein stukje. Ik heb wel een vraag aan de wethouder. Er staan nu verschillende focusgebieden genoemd. Als het niet lukt om een focusgebied te realiseren, is het dan jammer of moet het dan ergens anders gecompenseerd worden? Dat we wel op het totaalgetal uitkomen, dat genoemd is voor 2030. Dus als de parkeerplaatsen niet doorgaan, dat je dan extra bij de daken gaat halen. De beleidslijnen lijken ons op zich wel goed. Ik heb alleen een vraag over de netcongestie. Daar staat geen opslag genoemd. Nu zag ik de zienswijze dat het gevraagd is en daar wordt naar de RES verwezen, dat het geregeld wordt. Maar het lijkt me op zich ook wel handig om het hier te doen, want er worden wel andere onderdelen genoemd zoals aansluiten bij een knooppunt, geen piekbelastingen. Opslag zou zeker een goed middel kunnen zijn om dat nog toe te voegen aan dit stuk. We vragen ons wel af, ander dingetje. Als er nu vandaag een initiatief komt voor zonne-energie dat in strijd is met het bestemmingsplan of vergunning plichtig is, ja, het kader is nog niet klaar, de uitvoering moet in de RES komen, begreep ik, dat is ook nog niet klaar. In de beeldvorming is genoemd dat dit stuk in januari 2025 klaar zou zijn. Dus ja, kan de wethouder zorgen, als er nu een project komt, dat het niet hoeft te wachten tot het hele proces is afgerond. Misschien kan de wethouder ons daarin gerust stellen. Tenslotte. Op de gemeentelijke inzet op daken, voor particuliere huiseigenaren is er een duurzaamheidslening, dat is super. Ondernemers met een groot dak 250m² worden door de gemeente actief benaderd, ook helemaal goed. Maar dan hebben we in onze gemeente nog mensen die een huis huren of ondernemers zonder een groot dak, bijvoorbeeld een snackbar of een winkel. Welke inzet kan de gemeente aan hen leveren? Is hier iets voor? Ik ben benieuwd hoe de wethouder tegen de inzet vanuit de gemeente voor deze mensen en bedrijven aankijkt. Dat was het voor nu. Dank u wel.

De heer Van Doorn, L3B: Allereerst dank aan de heer Slob voor het inspreken. Dat was verhelderend. En complimenten voor het stuk dat hier voor ligt. Als wij dit soort zaken bekijken, proberen wij dat altijd te beoordelen aan de hand van: is het slim en uitvoerbaar, terughoudend zijn met het opofferen van het schaarse groen hier en open staan voor alternatieve vormen. Kijken we naar dit stuk t.a.v. zonne-energie vinden we het een goed stuk. Ten aanzien van de zienswijzen: die zijn goed verwerkt waar dat noodzakelijk was. Bij zienswijze 1 dieper ingegaan op het expliciet benoemen van de groengebieden en linten. Er wordt een prima antwoord op gegeven, maar wij zullen daar altijd zeer kritisch naar blijven kijken, dat het ook daadwerkelijk op die manier wordt uitgevoerd. Wat wij niet voor ons zien, zijn grote weilanden vol met zonnepanelen. Ga je parkeerplaatsen overdekken, dan is het niet alleen technisch mogelijk, maar het aangezicht zijn ook zaken die wij meewegen als we dit soort dingen willen doen. Om nu uit de pols te roepen of we het goed of niet goed vinden, daar heb ik meer informatie voor nodig. Als we iets uitwerken, het is kansrijk en het draag substantieel bij, dan staan we er voor open, maar we willen daar wel breder naar kijken. Ten aanzien van het voorstel van D66 om een beeldvormende avond

te organiseren, waarin zaken breder worden aangevlogen, die vind ik interessant, dus dat zou ik ook zeker willen doen, dan kunnen we meerdere vragen stellen en wat meer de diepte ingaan in een breder plaatje. Want ook wij maken ons zorgen over de doelen die gesteld worden ten opzichte van het potentieel hier. Wij willen niet zeggen dat dit een goed stuk is en vervolgens een arm slaan rondom windenergie. Ik weet dat de opbrengsten hoog zijn, maar ook hier zien wij een hoge mast staan en dat heeft ook met leefbaarheid te maken. Het is niet alleen maar eenzijdig kijken naar wat het effect is, maar kijken naar het totaalplaatje. Daar wilde ik het in de eerste termijn bij laten.

Mevrouw Van Bakel, VVD: Allereerst complimenten over het gelopen participatieproces. Alles is keurig verwerkt en te volgen en daarmee complimenten voor het beleidskader. Als je kijkt naar dit vraagstuk, niemand heeft het volledige antwoord op dit vraagstuk. Ik denk dat het van belang is dat we eerst de kaders met elkaar stellen en dat we aan de slag gaan en kijken hoever we komen, als je ergens tegenaan loopt, dat je er een snelle interventie op kan plegen. Het heeft geen zin om jarenlang maar te blijven denken, denken, denken en kijken naar wat wijsheid is. Elke dag verandert dat. Wij zullen flexibel en wendbaar moeten zijn om die punten op te kunnen vangen. Ik sluit overigens wel aan bij de vragen van het CDA, dank voor de goede voorbereiding daarop. De vraagstukken, met name over capaciteit van het netwerk en het toetsingskader volg ik. Ik ga er even heel snel doorheen omdat er al heel veel gezegd is. Overigens steunen wij ook het voorstel van D66 voor een beeldvormende avond. Ik denk dat dat net wat meer diepgang en de breedte geeft, dat we daarin worden meegenomen. Nogmaals, complimenten. Ik ben benieuwd naar het vervolg.

Beantwoording college

Wethouder Muis: Ik moest even de administratie op orde brengen na al deze overpeinzingen. Misschien wat breder dan wat er voor ligt, het beleidskader zon, maar dat is op zich natuurlijk logisch. Er is ook een inspreker geweest die nog heeft gezorgd voor wat extra vragen en duiding, dat is alleen maar goed. Daar is ook toe opgeroepen in het participatietraject. Het is natuurlijk een pilot in het kader van burgerparticipatie, een aantal van u is daar ook op ingegaan en heeft daar complimenten voor, als ik het zelf zeg heel helder en transparant. Blijkt toch dat je aan het eind toch weer nieuwe informatie tot je krijgt. Ik denk dat het handig is als ik eerst inga op wat inspreker naar voren heeft gebracht en daarna uw bijdragen langsgelopen en recht te doen. Het gaat over 2 dingen. Aan de ene kant ging het over de DC-netten. En aan de andere kant ging het over technische inpasbaarheid van e.e.a. Inderdaad, door een aantal van u is aangegeven, dat waar de inspreker naar verwijst, een ander gebied dan waar wij onder vallen. Hij verwijst naar het Enexis-gebied, waar er wel problemen zijn met vraag en aanbod van elektriciteit. Wij kijken in dit gebied in nauw overleg met Stedin, die heeft ook meegekeken naar het beleidskader zonne-energie, bij het opstellen en naar de initiatieven die in dit kader ook ontplooid zullen worden. Dus wij stemmen ook verder met Stedin af en we kijken naar de mogelijkheden voor aansluiting door Stedin. Stedin heeft natuurlijk wel een wettelijke plicht. Er werd al gezegd: het is moeilijk om daar een garantie over te geven. Dat kan niet, dat kan Stedin ook niet doen. Het zijn natuurlijk ook geen statische gegevens, dat je zegt: geef ons nu hoe het ervoor staat. Want er is natuurlijk heel veel in ontwikkeling. Stedin probeert zich daar natuurlijk ook op voor te bereiden, omdat die aansluitplicht heeft. Tegelijkertijd moet het er ook voor gaan zorgen, dat de publieke voorzieningen blijven draaien. We hebben er overleg over, we zijn ook aandeelhouder van Stedin. De burgemeester is daarbij betrokken en ik ben recentelijk ook betrokken bij een commissie energie vanuit Stedin om over dit soort zaken goed van gedachten te wisselen samen met andere gemeenten. Dan kwamen we ook op de DC-netten. Het is deels in de zienswijzen beantwoord, dus ik wil niet alles over gaan doen, wat u ook al heeft kunnen lezen. Naast die genoemde pilotgebieden langs die wegen zijn er geen gelijkstroomnetten voor burgers in Nederland bekend. We kunnen natuurlijk zeggen: in Lansingerland willen we dat wel, we gaan dat wel doen. Maar dan denk ik dat u even met de griffie moet gaan praten, wat voor voeten dat in aarde heeft. Los daarvan, het is ook een zaak van de netbeheerder en dat is Stedin en zijn aandeelhouders, die moeten kijken wie hier welke rol heeft. Volgens mij is in een bijdrage ook aangegeven, dat wij een netbeheerder hebben en niet de ambitie hebben om netbeheerder te worden. Dit n.a.v. de inspraak. Dan kom ik bij uw bijdragen. Het CDA, cijfers over netcapaciteit, die hebben we niet, maar het lijkt me wel verstandig als u straks die beeldvorming met elkaar wenst te organiseren, dat we daar natuurlijk ook Stedin bij betrekken, die er ook meer over kan zeggen, waarom dat niet even een uitdraai is voor alleen ons, maar dat het iets complexer in elkaar zit. Waarom geen separaat toetsingskader voor zonnepanelen boven parkeerplaatsen? Dat zou niet perse hoeven als u dat niet wilt, maar we willen graag zelf kijken in de regio welke ervaringen er mee zijn. Ik heb er ook vragen over gehad, dat het wel zou kunnen of dat het niet zo duur hoeft te zijn. We zijn heel benieuwd hoe anderen dat doen. De techniek staat natuurlijk ook niet stil, zonnepanelen worden lichter, constructies worden misschien ook makkelijker, je kunt auto's direct opladen, dus het biedt allerlei voordelen, maar we willen niet het wiel zelf uitvinden, vandaar dat we de inzichten van de regio mee willen nemen. Ook de beeldkwaliteit, daar hecht u allen ook veel waarde aan, dat we daar even goed bij stilstaan hoe dat er dan uit moet komen te zien.

Vandaar dat het separaat is en niet hier in zit. Dan het voorstel van het gemeentehuis, om daar naar de parkeerplaats te kijken. Dat waren wij al van plan, dat zijn wij van plan, dus dat sluit heel goed aan bij waar hier intern ook over nagedacht wordt. Gelijktroom, daar was ik al op ingegaan. Dan kom ik bij de heer Duk van GL. Hij was nog enigszins verrast door het stuk dat voor lag. Dat is toch wel heel bijzonder, want we hebben 3 beeldvormingen gehad, we hebben het concept gezien, voor en na de zienswijzen gezien, alle vragen heeft u kunnen stellen, dus dat het een verrassing is dat dit gaat over inhoudelijke keuzes, uitgangspunten en participatieproces, dat verbaast mij dan weer. Maar dat kan natuurlijk altijd. Ik merk dat men het breder wil beschouwen, maar dat ligt nu niet voor. Als je dat wilt, moet je dat op een ander moment doen. Dat gaan we natuurlijk ook doen, een integrale visie in het kader van de RES 2.0. Richting die 2.0 zijn we stappen aan het zetten, we gaan stappen zetten. De heer Duk refereerde naar wind of hij zou het zomaar gedaan kunnen hebben. Daarover gaan we natuurlijk uitgebreid met u in discussie de komende 2 maanden, dan weet u dat dat komt, dus u kunt zich daar alvast op gaan voorbereiden. De integrale energievisie, de DC-netten, zonneweides. Dat is inderdaad een politieke keuze. Ook n.a.v. de zienswijzen hebben we nog verder ingekleurd: wat blijft er dan over en hoe gaan we daar dan mee om? Daar kunt u wat van vinden. U kunt het te ruim vinden of te strak, maar het is aan u om dat te veranderen. Anders is het zoals het nu voor ligt. De heer Weerheijm van D66 heeft een beeldvorming voorgesteld, dat gaan we dan in de tweede termijn van de rest horen, maar wat u betreft is dat heel goed om te doen. We kunnen dan daar, als ik er een beetje op door filosofer, misschien als het niet al te snel is maar wat meer rond of na de zomer, dan zouden we al iets van de monitor kunnen laten zien. Als u dat eerder wenst hebben we dat nog niet, maar weet dat we daar ook mee aan de slag gaan, het zou interessant zijn om dat erbij te betrekken, ook zeker Stedin. Ook complimenten, dank daarvoor, ik geef ze door aan de ambtenaren die daar heel druk mee bezig zijn en het volgen. De heer Weerheijm had nog 2 vragen, 1 ging over vergunningsvrij zon op water. Momentje. Zonnepanelen op water, dat is een bouwwerk, dus daar heb je een vergunning voor nodig, maar in het kader van de omgevingsweg die eraan komt moeten we gaan bekijken en beoordelen of het wellicht alleen met een meldingsplicht zou kunnen, dus dat zou wel een verlichting zijn en minder administratieve lasten voor de tuinders. Niet alleen tuinders, want het zullen ook andere initiatiefnemers zijn of een combinatie. Ik kan het niet bij voorbaat toezeggen, maar we gaan ernaar kijken, ook in overleg. Aanstaaende vrijdag hebben we toevallig een bijeenkomst in de Lier en dan gaan we kijken naar een project en hoe dat tot stand is gekomen. Dat is ook een goed moment om met andere glastuinbouwgemeenten over te spreken. Nu is het wel zo, als u de zienswijze heel goed heeft gelezen, dat het ook wel weer consequenties heeft voor die participatie. Als je alleen een meldingsplicht hebt, dan kunnen wij ook niet meegeven dat daarin geparticipeerd moet worden, dus er zitten nog wel haken en ogen aan als u dat wenst. Dan beleidskader voor zon, u vroeg daar naar. Ook dat is iets waar we met andere gemeenten kijken hoe we dat kunnen versnellen. Dus ook daar willen we kijken hoe we daarvan leren en misschien aan kunnen haken en samen optrekken, zodat we hier ook kunnen versnellen. Dan ga ik naar de heer Van Egmond van de CU. Blij met hoe groengebieden en linten worden beschreven en beschermd, tevreden met de participatie, complimenten. Bij deze brengen we die over. Zorg over voortgang, ambitie, het gevoel van urgentie. Het is ook niet zo, dat wij hier allemaal niks doen en wachten tot u dit kader vast stelt. Er gebeurt heel veel, dus ook zon op daken, bij bedrijven. Dat gaat eigenlijk heel goed, dat gaan we nu ook evalueren: hoe kunnen we nog beter aansluiten bij de wensen? Eén van uw andere bijdragen ging daar ook over. Hele grote bedrijven zien het zelf wel in, die leggen dan aan, maar ook daar is het gesprek nodig: zou je niet nog meer ruimte benutten, ook al heb je het zelf niet nodig, dan kan je er anderen van laten profiteren. Andere partijen hebben inderdaad meer ondersteuning en begeleiding nodig om de weg te vinden. We gaan in de volgende fase bij het volgende bedrijventerrein daar nog weer beter op afstemmen. Dus dat loopt zeker en het loopt goed. Het is goed om dat nog meer met u te delen, gezien de vragen die hierover komen. Zon op water, dat heb ik net aangegeven, dat is iets waar we aan het verdiepen zijn. De cijfers heb ik ook eerder genoemd, dat we die niet hebben, maar dat we daar wel inzicht in kunnen bieden. Dan de heer Jansen van WIJ. Hij kan zich goed vinden in de afhandeling van de zienswijzen, daar ben ik blij om, ik vond het zelf ook best helder en goed te volgen, waarom wel en waarom we niet bepaalde zaken over kunnen of willen nemen. In uitvoering afhankelijk te zijn van andere partijen, ja, dat is zeker zo. Dat heb ik ook aangegeven, met name Stedin. Ook m.b.t. het gelijktroomnetwerk. Volgens mij heb ik verder geen vragen aan het college gehoord, anders hoor ik dat in de tweede termijn. De heer Scheringa, beeldvorming, het breder zien, RES 2.0, heb ik al aangegeven, ik ga in herhaling vallen. Focusgebieden, er was nog iets nieuws. Wat nou als je in een bepaald gebied niet kan bereiken wat je zou willen bereiken. We zetten natuurlijk in op al die focusgebieden, maar het is inderdaad dat je dan kan kijken of je ergens anders meer kan doen. Dat is het antwoord: ja. Dat geeft een politicus nooit, maar in dit geval kan ik dat zeggen. Opslag toevoegen aan het stuk. Volgens mij is dat nou net iets wat je in het bredere perspectief moet betrekken en ook met Stedin moet bespreken, wat daar de consequenties van zijn. We hebben het hier over het beleidskader zon, waar je dat wilt doen. We kunnen het ook hebben over: ja, maar je moet het zien in combinatie met wind, maar dat doen we ook apart. Het lijkt me goed om ook dat opslagverhaal in het bredere perspectief mee te nemen. Er komt nu een project, moeten we wachten? Nou nee, want we hebben al allerlei ander beleid. We hebben in de

omgevingsvisie 1.0 hier ook al richtinggevend uitspraken over. We hebben ruimtelijk beleid, we hebben vergunningen, van alles en nog wat waarmee we verder, dus we hoeven niet te wachten op dit kader. Inzet andere daken, daar heb ik net al antwoord op gegeven, dat we daar dus heel goed naar kijken, hoe we ook andere doelgroepen die misschien minder makkelijk de weg weten te vinden kunnen helpen. Dan kom ik bij de heer Van Doorn van L3B. Hij ging in op de zienswijze, dat die goed verwerkt zijn. Blij te horen. Kritisch blijven kijken naar de uitvoering in het groen. Helemaal terecht, dat is ook uw rol, dus het lijkt me helemaal prima dat u daar met zijn allen scherp op blijft, want dat is ook wat wij willen en daar zijn we met zijn allen bij. Ook voor de beeldvorming om het bredere plaatje te zien, ook m.b.t. wind. Dat heb ik net aangegeven: dat komt. Dan sluiten we af met mevrouw Van Bakel van de VVD. Complimenten voor het participatieproces en het beleidskader. Ik kan steunen en onderschrijven wat mevrouw Van Bakel zegt, niemand heeft het complete beeld blijkt maar weer vanavond n.a.v. de inspraak. Wij hebben niet alle kennis, u heeft niet alle kennis, ook mensen die ervoor gestudeerd hebben, hebben misschien niet alle kennis, ik zeker ook niet. Theorie en praktijk. We moeten met elkaar die puzzelstukjes bij elkaar leggen en kijken wat werkbaar is. In de ideale wereld zouden we heel veel tijd willen nemen om te wachten tot we het complete plaatje hebben, maar helaas werkt dat niet en zitten we hier allemaal met incomplete puzzels waar we wel aan verder moeten puzzelen en dat doen we dan ook met heel veel plezier. Dank u wel.

Tweede termijn

De heer Krieger, CDA: Dank aan de wethouder voor het deels beantwoorden van de door mij gestelde vragen. Het Stedin-verhaal lijkt mij duidelijk, dat moet het CDA met de wethouder eens zijn, dat het handig is om bij de beeldvormende avond Stedin uit te nodigen, zodat ze dat kunnen toelichten. Wel m.b.t. gelijkstroom is het mij een raadsel waarom we bij de griffie zouden moeten informeren, dat dat ingewikkeld is. Volgens mij is het geen argument om te zeggen: behalve pilots is er verder geen gelijkstroom, dus daarom gaan we er niet aan beginnen. Als ze dat heel lang geleden in New York met DC-stroom hadden gedaan, hadden ze nu nog straatlantaarns op gas gehad. Mijn vraag was deels of het college bereid is om te laten onderzoeken of het mogelijk is binnen onze gemeente om gelijkstroomnetwerken of een gelijkstroomnetwerk aan te leggen. M.b.t. de toezegging van de wethouder dat het college ook voornemens is om het parkeerterrein te laten overdekken i.v.m. het opwekken van zonnestroom, dat verheugt het CDA en mij. Alleen dan de vraag: hoe zit dat in de tijdslijn? Wanneer? Als daar nog vragen over zijn, is het college bereid om het toetsingskader op te laten nemen, de vragen m.b.t. de esthetische en technische punten, wat dat betreft. En als uit het toetsingskader blijkt dat daar geen bezwaren tegen zijn, is het college dan bereid om gelijk door te pakken en met een uitvoeringsplan te komen m.b.t. het overdekken van publieke parkeerterreinen om te beginnen met het parkeerterrein van het gemeentehuis. Tot zover.

De heer Duk, GL: Ik begreep dondersgoed dat we dit stuk gingen bespreken, ik was dan ook verbaasd over de wethouder en zijn verbazing. Ik heb namelijk altijd, ook in de beeldvorming, gezegd dat er eerst een integraal plan moet zijn voor we deze visie verder kunnen uitwerken in deelvisie stukken zoals deze. De wethouder gaf verder aan, dat er geen voorbeelden zijn van DC-netwerken in Nederland. Dat klopt niet. Er zijn al in verschillende gemeenten microgrids waarbij een gedeelte op gelijkstroom draait. Maar ook deze zullen primair in een integrale visie energie moeten worden opgenomen en niet in een visie over zonne-energie, althans, het zou hierop aan horen te sluiten, maar we moeten eerst een integrale visie hebben. Dus kom daar alsjeblieft zo snel mogelijk mee. Dank u wel.

De heer Weerheijm, D66: Dank aan de wethouder voor het beantwoorden van alle vragen, ook dank aan de collega's voor de steun voor een beeldvormende avond rondom deze thematiek. De wethouder vroeg hoe snel we die beeldvorming moeten gaan doen. Ik zei: het is wel urgent, maar het hoeft niet morgen. Ik denk dat het vooral van belang is om zoveel mogelijk mensen mee te nemen en zoveel mogelijk informatie op tafel te hebben bij die avond, zodat we het meest complete plaatje met zijn allen krijgen. Ook dank voor de beantwoording van de vragen over zon op water, het stukje participatie, daar had ik zelf nog niet over nagedacht, dus goed om te kijken wat de ervaringen in onze buurgemeenten zijn, hoe zij ermee omgaan, of gemeenten die ook veel glastuinbouw hebben. Misschien is participatie voor een waterbassin in een glastuinbouwgebied niet de meest pijnlijke aangelegenheid, maar toch goed om dat te verkennen om het complete plaatje te krijgen. Ook in het kader van de omgevingswet, die als het goed is toch echt 1 januari 2024 ingaat. Geloof het of niet. Ik geloof nog steeds niet helemaal, dat dat daadwerkelijk gaat gebeuren. Nog even in reactie op de opmerkingen die gemaakt werden door de heer Krieger. Moeten we gaan onderzoeken of we wel of geen netten met gelijkstroom moeten? Ik denk dat het belangrijk is om het in perspectief te plaatsen. Er is ooit de strijd gewonnen door wisselstroom tegenover gelijkstroom. Het is net als het qwerty-toetsenbord, we zijn er ooit mee begonnen. Het is een heel inefficiënt ding, maar om al de 10 miljoen toetsenborden op deze wereld te gaan vervangen, dat is

niet zomaar gedaan. Ik denk dat we niet moeten onderschatten wat voor verandering dat betekent. Dank u wel.

De voorzitter: Trouwens, gisteren heeft de Eerste Kamer ingestemd. Ik dacht dat u nog twijfelde of het door zou gaan.

De heer Jansen, WIJ: Wij waren de heer Weerheijm nog een reactie verschuldigd op zijn voorstel van een beeldvormende avond. Daar zijn wij voor, wij sluiten graag aan bij wat de wethouder zei, maar wel zo compleet mogelijk. Als de monitoring pas rond de zomer of net na de zomer er is, dan heeft dat onze voorkeur.

De heer Van Egmond, CU: Wij zijn ook voor.

De heer Scheringa, PvdA: Even het antwoord van de wethouder op mijn vraag. De wethouder geeft aan, dat er inzet is ook voor andere doelgroepen. Ik zie het niet terug in het stuk, terwijl andere maatregelen wel heel specifiek genoemd worden. Extra inzet op nieuwe bedrijventerreinen, dat is mooi en goed, moet je vooral doen. Maar een snackbar in het centrum is daar niet mee geholpen, want die zit niet op het bedrijventerrein. Gaan we daar wat voor doen? Ik zou toch willen vragen aan de wethouder of hij nog concrete plannen of acties heeft over de inzet, waar de gemeente iets kan betekenen voor de andere doelgroepen. Dan het onderzoek gelijkstroom, ik vind dat eigenlijk niet een taak voor de gemeente. Het lijkt me meer iets voor een universiteit of het anders landelijk laten doen. Ik begrijp van GL dat het iets vaker voorkomt dan andere mensen doen voorkomen, maar om nu als enige gemeente of één van de weinige op gelijkstroom te gaan zitten, dat lijkt me echt niet zinvol. Ik zou het zeker in groter verband, groter dan de gemeente Lansingerland, willen oppakken. Tot zover. De heer Duk: Ik ben wel benieuwd, als er vanuit een straat. De voorzitter: U heeft een interruptie? De heer Duk: Ik ben wel benieuwd hoe de PvdA er tegenaan kijkt, op het moment dat er een lokaal initiatief komt van een straat die zegt: wij hebben allemaal zonnepanelen, wij willen allemaal een centrale opslag hebben en wij willen hier in de straat een gelijkstroomnetwerk aanleggen, gemeente, mogen wij dit doen? Hoe moet de gemeente hier dan op reageren: ja of nee? Dat is wat onze rol gaat zijn. De heer Scheringa: Als dat voldoet aan de uitgangspunten, kan de gemeente zeggen: ja prima, dat lijkt me particulier initiatief. Dat is wat anders dan aan de gemeente vragen: gemeente, ga dat onderzoeken. Vraag dan een universiteit of iemand anders die dat wil. Als burgers onderling iets willen regelen voor een beter milieu, natuurlijk, daar zijn we alleen maar voor. Of allemaal een windmolen in de tuin, misschien een slecht voorbeeld, als daar geen bezwaren zijn vanuit kaders, beleid of weet ik wat, veiligheid, ja, waarom niet? Als je een gelijkstroomnetwerk wil met een accu of batterij, het ontploft niet en het is niemand tot last, ga vooral je gang. De heer Krieger: Is de PvdA dan niet met mij eens, het klinkt allemaal heel mooi, als iemand met een voorstel zoals de heer Duk schetst komt bij de gemeente, maar is de PvdA het met mij eens dat de gemeente gaat zeggen: wij weten nog niet of dat kan, want dat moet nog onderzocht worden qua veiligheid. Weet u wat, met uw burgerinitiatief en wens, wacht u maar even, want we moeten het nog laten onderzoeken door een universiteit. De heer Scheringa: Dan nog. Wat is een burgerinitiatief? Is dat een proefballon van: we hebben gehoord dat iets misschien werkt. Ik neem aan, dat als je zoiets wilt doen met je buurt, dat je wel zeker weet dat het kans van slagen heeft. En niet dat we denken: misschien hebben we iets wat zou kunnen werken. Dit gaat dan over energie, maar het zou ook over iets anders kunnen gaan, verzin maar wat. Dan gaan we naar de gemeente en dan zegt de gemeente: wilt u onderzoeken of wat wij willen kan? Begrijp ik u zo goed. De voorzitter: Blijkbaar niet, maar ik denk dat de discussie wel helder is. Jullie verschillen daarin van mening. Dat is een feit dan.

Wethouder Muis: Het is wel wat overzichtelijker nu. De opmerking richting het CDA was: wil je uitvoering gaan geven aan een eigen net of dat op gaan zetten. Ook al blijkt, wat de heer Duk aangeeft, dat er al wel voorbeelden hier en daar zijn, dan vergt dat best veel inzet, denk ik. Het is niet zo, dat wij dit helemaal niet volgen, dat wij hier niets van af weten. Wij volgen die ontwikkelingen, ook in regionaal verband. En wij kijken zeker als daar kansen zijn, maar het heeft niet onze ambitie en prioriteit om nu zelf dit initiatief ertoe te nemen. Als u dat anders ziet, dan hoor ik dat ook graag, maar ik zou het niet adviseren. De andere vraag sluit erop aan: bent u bereid onderzoek te doen? Wij niet, want wij hebben kennis en wij volgen partijen die kennis hebben en de actualiteit op de voet, dus we gaan er niet apart onderzoek naar doen. Dan m.b.t. het parkeerterrein bij het gemeentehuis, dat ging heel snel. Ik moet u zeggen: gisteren is in het college gemeld, dat we hiernaar gaan kijken. Ik wil u vragen om een klein beetje geduld te hebben, maar het komt zeker, als het financieel belangrijk is, in de voorjaarsnota naar u toe. Sorry, ik vergis me, in volgende financiële stukken. De wethouder financiën zit hier naast me, die noemt de kaderbrief. Maar in elk geval, het komt naar u toe, want u als raad gaat daar over. Wij moeten eerst kijken naar de businesscase, maar het komt dus naar de raad toe. Dan de heer Duk, ik zou zeggen: niet helemaal kip/ei discussie. Maar volgens mij hebben we nu een kader voor liggen. Ik zou ook wensen dat er al een heel integraal kader was, dat werkt dan ook een stuk makkelijker, maar dat is er niet. We

moeten werkendeweg, zoals mevrouw Van Bakel aangaf, dit doen. We kunnen niet op dingen wachten. Idealiter had het misschien fijn geweest, maar we gaan nu niet dit kader ophouden, want we willen duidelijkheid geven, handelingsperspectief bieden aan burgers, ondernemers, initiatiefnemers. Dan is het wel fijn als we hier met elkaar een kader hebben, waar ze zich op kunnen beroepen en niet hoeven te wachten op een integraal stuk, dat in een volgende visie terecht komt. Dan de heer Weerheijm over de beeldvorming, daar waren geen extra vragen. De heer Jansen ook niet. De heer Scheringa ging verder over de inzet op andere doelgroepen. Dat staat ook in het stuk zelf en het was ook bij de presentatie aan de orde geweest, dat er allerlei maatregelen zijn en dat we inzet plegen, de duurzaamheidslening, ontzorgen, aanpakken bedrijfsdaken, de gemeentelijke daken, binnen de RES, maar u focust nu expliciet op MKB. Dat is vaak niet groot genoeg, die daken, maar er zijn ook subsidies voor via de RVO, dus wij kunnen ze daar ook op wijzen. Ik mag aannemen dat het gebeurt, maar anders is dat iets om nog eens goed naar te kijken of iedereen die weg weet te vinden. Volgens mij heb ik alles gehad, dank u wel. De heer Scheringa: Andere doelgroepen, huurders, is daar nog wat voor. Mensen die geen huis hebben en geen duurzaamheidslening kunnen afsluiten. Wethouder Muis: Mensen die geen huis hebben? We hebben het nu over het beleidskader zon, andere energiematregelen, subsidies en aanpakken, ook samen met 3B Wonen. Het voert nu te ver om deze discussie in de tweede termijn aan te gaan, maar we praten graag op een ander moment verder.

De voorzitter: Ik heb er even 3 punten uitgepikt. In ieder geval het parkeerterrein overkappen met zonnepanelen, dat zit eraan te komen. De discussie, het verhaal over windenergie krijgen we nog dit voorjaar, binnen 2 maanden, gaf de wethouder aan. En er komt een beeldvorming op verzoek van D66 en dat wordt breed ondersteund om het geheel in een breder perspectief te zien. Of dat nou voor of na de zomer komt, maar in ieder geval moet Stedin daar ook bij uitgenodigd worden en waarschijnlijk nog een aantal andere partijen. Op die manier gaan we ermee verder en sluit ik dit agendapunt af. Hartelijk dank, heer Slob, dat u ons geholpen heeft met uw inbreng in deze commissie. U heeft het gehoord: het wordt vervolgd. Mogelijk dat u bij de beeldvorming ook aanwezig kunt zijn, in ieder geval zullen we u informeren wanneer dat is via de griffie.

5. Besprekpunten:

5.a Evaluatie Begroting en Kadernota 2023

De voorzitter: Tijdens de beeldvormende avond van 18 januari is het traject van de kadernota 2022 en de begroting 2023-2026 geëvalueerd door een korte presentatie en aansluitend is er toen een interactief gesprek geweest met raadsleden en ambtenaren. Afsproken is om de conclusies van die avond op te nemen in een brief aan de raad en deze brief te bespreken in de commissie AB. En daar ligt de brief vanavond ter bespreking.

De heer Jansen, WIJ: De brief van het college evaluatie kadernota en begroting 2023 van 1 februari j.l. onderschrijven wij in zijn geheel. Het is een goede weergave van de beeldvormende avond in januari en de opmerkingen die wij, maar ook andere partijen, in de afgelopen cyclus gemaakt hebben zijn ter harte genomen. Het college heeft middels deze brief aangegeven goed notie te hebben genomen van deze discussies. Wij blijven uitdragen dat het zinloos is om een kadernota te bespreken, die gebaseerd is op teveel aannames en onzekerheden. Zo'n nota kan dan ook nooit een goede basis vormen voor het begrotingsproces. Wij voelen dat we het hier raadsbreed mee eens waren. Deze brief met aanpassingen in het begrotingsproces is een eerste stap en wij zijn ervan overtuigd dat we in de komende jaren met elkaar dit proces kunnen en moeten verbeteren, waarbij we altijd gehinderd zullen worden door late en soms onduidelijke richtlijnen en informatie vanuit het rijk. Het gezamenlijk optrekken van alle begrotingspartners, de raad, de ambtenaren en het college, zal uiteindelijk tot een optimaal uitvoeringsproces moeten leiden en we zullen ongetwijfeld nog heel wat discussies erover voeren. De voorliggende brief is een goede basis om hier een begin mee te maken. Dank u wel.

De heer Philippens, L3B: Wat ons betreft ook een goede samenvatting van de lijn n.a.v. de bijeenkomst. Complimenten ook voor het proces, zowel het college als de ambtenaren. Wat ons betreft prima om ze uit te voeren. Laten we wel gezamenlijk in gesprek blijven, evalueren doen we ook. Deels is het nu ingegeven vanuit de context, maar dat kan ook veranderen. Vooralsnog vinden wij het prima om het op deze manier uit te voeren. Dank u wel.

De heer Azzouzi, PvdA: Dank voor het organiseren van de beeldvorming en deze brief. De brief geeft een voldoende weergave van de beeldvorming. Ik ga het hebben over de kadernota en het gemeentefonds en de begroting. De PvdA vindt een kaderbrief i.p.v. een kadernota een goede stap richting een goed begrotingsdebat, waar de mogelijkheid is om beleidskeuzes te bespreken. Als het gaat om het gemeentefonds vindt de PvdA dat een memo bij de mei- of septembercirculaire bij de hand ligt van de kadernota of begroting dan noodzakelijk is. Dan kunnen wij als raad goede keuzes maken. Over de

begroting, over het smart maken van de teksten en de koppeling aan doelstellingen en beleidsvelden vinden wij wel een goede ontwikkeling, als dat gebeurt. Wij vinden ook dat die doorontwikkeling ook in de zomerrapportage landt, dan kunnen wij dat ook bijsturen. We vinden dit een goede actie vanuit het college. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Ik denk prima wat er in de brief staat. Een goede samenvatting. Ik denk dat het een doorlopend proces is van blijvende evaluatie en verbetering. De stap naar een kaderbrief lijkt ons een goede, eigenlijk wat we met elkaar hebben afgesproken in het verleden. Ook heel goed dat we de begroting wat oppimpen, rond het komend begrotingsjaar wat duidelijkere doelen uiteen zetten, dan kunnen we wat meer over de inhoud spreken. Er kwam me nog een andere gedachte naar boven. Als de kaderbrief echt alleen een technische verhandeling wordt, in hoeverre is er dan nog een heel aparte cyclus voor de kaderbrief nodig met een vergadering en een gemeenteraadsvergadering. Dat is even een vraag die ik hier in ons midden neerleg, hoe we daar tegenaan kijken. Mijn mening daarover, dat vind ik lastig, dus ik hoop dat mensen er nog een helder licht over kunnen laten schijnen. De voorzitter: U vraagt het uiteraard aan de collegae. Vraagt u het ook aan het college, of vindt u dat niet van belang? De heer Markus: Ik heb altijd geleerd dat het college hier te gast is. Wij gaan over onze eigen agenda als raad, dus even heel formeel gezien: als wij dat niet noodzakelijk vinden, dan heeft het college er in principe weinig over te zeggen, maar als de wethouder daar graag iets over wil zeggen. Als hij het maar kort houdt. De heer Azzouzi: Het is mij nog niet helemaal duidelijk wat de CU hiermee bedoelt. De heer Markus: We hebben nu een aparte commissievergadering over de kadernota/brief en we hadden een aparte raadsvergadering. Als de kaderbrief een puur technisch stuk wordt, is het mijn vraag hoe wij er tegenaan kijken om die aparte cyclus niet te doen en het gewoon in de reguliere commissie algemeen bestuur te bespreken en in de reguliere raadsvergadering te behandelen. Nogmaals, ik heb er geen mening over, het is een vraag hoe we er met elkaar tegenaan kijken. We hebben het weleens over vergaderdruk, wellicht kunnen we daarover van gedachten wisselen.

De heer Weerheijm, D66: Laat ik dan meteen maar even ingaan op de vraag van de heer Markus achter mij. Ik heb er ook niet perse een mening over. Voor mijn gevoel zou het, als de kaderbrief zo iets is, gewoon in een reguliere vergadering passen, maar ik denk dat dat vooral een opdracht aan onszelf is, om het behapbaar te houden en dat we dan niet in een reguliere vergadering met eindeloze plannen en dingen komen. Dat is dus een opdracht om de hoofdlijnen zoveel mogelijk te behouden. We hebben natuurlijk de neiging om iets meer in details te verzanden dan we misschien zouden willen. Ik denk dat we daarvoor goed in de spiegel moeten kijken. Ik denk dat het in principe wel zou moeten kunnen, maar of het in de praktijk ook gaat werken, dat durf ik niet met zekerheid te zeggen. Ik denk dat dat geldt voor het hele plan, dat in deze brief staat opgenomen. Ik vind het een hele mooie samenvatting van wat er allemaal gezegd is op die avond. Ook dank aan de ambtenaren, die erbij waren, die heel erg open stonden voor alle suggesties en echt het gesprek aangingen met de raad, wat erg prettig was. Ik denk dat we de eerste periode ermee zullen moeten gaan oefenen om te kijken wat er allemaal gebeurt en op welke manier dit in de praktijk uitpakt. Maar complimenten voor de brief.

De heer Van den Beukel, CDA: Een prima brief, had niet perse hier op de agenda hoeven. Ik lees er geen beleidswijzigingen in. Er wordt voorgesteld: we houden ons vast aan de financiële verordening. En dat lijkt me prima. Ik zie niet dat we het plotseling heel technisch gaan maken, richting de heer Markus. Volgens mij staat erin: we gaan een kaderbrief maken, zoals de bedoeling is in deze gemeente, maar laten we niet suggereren dat dat de waarheid vast klikt, want dat is niet zo. We hebben misschien in het recente verleden wat teveel gehoopt, verwacht of de verwachting gewekt, dat daarmee het beeld vast is tot en met de begroting. Nee, daar is de wereld op dit moment te turbulent voor. Zoals wij ernaar kijken is het een prima proces, namelijk het bestaande proces. De P&C cyclus dient niet om vastigheid te suggereren waar die niet is, maar dient die om het goede gesprek te voeren over de financiële robuustheid van deze gemeente. Onze aandacht zal de komende tijd vooral uitgaan naar die financiële robuustheid, wetende de spannende tijden die rond gaan met onze begroting, die in het rood staat voor de volgende jaren en tegelijkertijd de enorme buffer die we aan middelen hebben en hoe we dat goed wegzetten. Tot zover.

De heer Van Santen, VVD: Eerst maar even de vraag van de heer Markus. Ik stel voor, dat we het de komende keer nog doen zoals we gewend waren en dan zien we vanzelf of we inderdaad tijd over hebben, dan kunnen we het aanpassen. M.b.t. hetgeen voorligt, ik sluit me aan bij iedereen, dat het een prima evaluatie is. We krijgen een kaderbrief met uitgangspunten, prima. Ik wil nog even stilstaan bij de indicatieve taakstellingen. Goed dat niemand het erover heeft, want ik hoop dat we dat voorlopig niet nodig hebben, dat instrument. Het is heel specifiek gemaakt. Als we het zouden moeten toepassen, dan zie je aan diverse maatregelen dat het burgers vrijwel direct raakt door het verhogen van leges of het sluiten van servicepunt De Snip, concrete bezuinigingen op het sociaal domein, ik ga ze niet allemaal noemen. Het is concreet en vaak pijnlijk voor onze inwoners, dat is mijn samenvatting. Aan de andere

kant zien we dat de ambtelijke capaciteit de afgelopen jaren fors is uitgebreid en dan is dat vaak minder specifiek en concreet, dan moeten we er ook vaak om vragen. Mijn voorstel is eigenlijk om een knop toe te voegen aan het instrumentarium van de indicatieve taakstellingen inzake de ambtelijke capaciteit. Ik wil het college uitnodigen om daar eens over na te denken, bijvoorbeeld een knop percentage overhead of iets dergelijks, het kan van alles zijn. Dat we ook de andere kant op kunnen draaien. Dank u wel.

Mevrouw Van Splunter, GL: Prima brief, een goede weergave van de beeldvormende avond. In principe is het mooi om de cyclus zo aangepast te zien in die hoedanigheid dat er minder werkdruk komt en dat we in ieder geval zo optimaal mogelijk qua informatievoorziening ook met de aanvullende brief op de kaderbrief, wanneer het ter bespreking komt, in ieder geval zo actueel mogelijk kunnen overleggen met elkaar. Op de vraag van de heer Markus sluiten wij ons aan bij het antwoord van de heer Van Santen en zullen we het proces in het najaar blijven evalueren, maar so far so good. Dank voor alle duidelijkheid.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Wat een combinatie, hè, wethouder financiën Fortuyn. Dan kan ik beamen wat meneer Van den Beukel aangaf, dat de robuustheid inderdaad onze volle aandacht moet gaan hebben in de komende jaren in een volatiele markt. Er gebeurt heel veel. Ik ben blij dat het heel positief ontvangen wordt. Het is eigenlijk ook uw inbreng. Vorig jaar hebben we dit opgetuigd met elkaar in de wetenschap dat er veel te veel onduidelijkheden waren. Vanuit die situatie hebben we met elkaar het goede gesprek gevoerd en daar is uiteindelijk deze brief uit voort gekomen. Ik ben u dankbaar, dat u meegedacht heeft, ingebracht heeft. En ik ben ook de ambtenaren dankbaar dat ze het zo hebben vertaald, zodat iedereen aangeeft: ik herken mij daar wel in. Dat is fijn. Als ik even een paar vragen wil beetpakken. Het verder brengen en samen optrekken, ja, dat is wel de bedoeling. Het samen besturen is natuurlijk een collegeafspraak, ook met u als raad. Ik denk dat dat heel belangrijk is, dat we met elkaar die gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben. We hebben ook de begroting overgedragen tijdens de commissie AB in een vorm van rien va plus, de begroting is niet van het college maar van u. Want uiteindelijk heeft u het budgetrecht. Dan is het ook heel belangrijk dat u de instrumentaria heeft om aan knoppen te kunnen draaien. Dat is heel belangrijk. Ten aanzien van de beleidsveldenkoppeling, maak meer je begroting smart en probeer je beleidsvelden te koppelen aan je uitgaven die je doet, is ook een hele goede omdat dat één van de knoppen is, waar meneer Van Santen naar zoekt. Zo zijn er meer knoppen te bedenken, dan alleen maar de indicatieve taakstelling. Ja, die indicatieve taakstelling gaan we verder uitbreiden. Er is een opdrachtverstrekking binnen alle domeinen om de huidige indicatieve taakstellingen te actualiseren. Dat geldt ook eventueel voor beleidsuitgangspunten die we in een eerdere fase hebben besloten. Maar dat geldt t.a.v. uw vraag personeel volgt beleid. Daar gaan we ook het nodige mee doen, maar ook aan de inkomstenkant gaan we ook inzichtelijk maken welke knoppen daar zijn met welke eventuele effecten. We verrijken de gereedschapskist of het instrumentarium dat we hier op tafel leggen. Ik denk dat dat heel belangrijk is. Als ik terugloop naar de heer Markus, die zegt: moeten we dan een aparte commissie en raadsvergadering hebben om dit te bespreken? Het zou mijn voorkeur hebben om het wel te doen. Waarom? Afgelopen keer hebben we een goede discussie gehad. Er zitten onzekerheden in de begrotingen, maar we kregen wel alvast mee: let op. De PvdA kwam met het sociaal domein, een andere kwam met zoveel mogelijk incidenteel en niet structureel. Zo is een aantal moties en amendementen gemaakt. Als je de goede discussie hebt over de eerste indicaties, dan kan je in die week of 2 weken erna met elkaar kijken: kan ik meerderheden formeren om een bepaalde beleidslijn mee te geven om daarin richting de kadernota raad vast te stellen. Wij hebben er wel behoefte aan om richting te krijgen, wensen en bedenkingen. Mochten er no-go-areas zijn of wensen zijn van: daar mag u wel aan komen. Dan is het wel fijn als dat via de commissie besproken wordt. En dat bij meerderheid dat in de raad besloten wordt. Dat zou mijn advies zijn, maar het is uiteraard aan u. Dan nog een laatste kijk of ik nog vragen heb. Ten aanzien de commissies. Wij stoeien nog wel even. We zeiden: we gaan een tafeltjesavond doen, daar is behoefte aan, in ieder geval om integraal technische vragen te kunnen stellen om heel veel schriftelijke vragen af te vangen. Daar stoeien we nog over, hoe we dat vorm gaan geven. Evenzogoed stoeien wij ook over die beleidsvelden. Meneer Markus had het erover om de begroting ook zoveel mogelijk in die beleidsvelden te drukken. De behoefte vanuit het college vandaan, wij proberen de wethouders ook meer in positie te brengen. De wethouders hebben hun eigen domein en hun eigen verantwoordelijkheid met hun eigen commissieleden. We willen wel proberen zoveel mogelijk een raadsbrede interesse te wekken en ook verantwoordelijkheid te laten nemen over al die beleidsvelden. Dat betekent dat we een zoektocht hebben, hoe krijgen we nou de commissies en het budget dat voorgesteld wordt in de begroting, hoe krijgen we die als commissie eventueel daarin gepositioneerd? Dat is natuurlijk mooi, want dan krijg je ook de goede discussie. Dat het niet een technische exercitie is en alleen maar een sluitende begroting en we gaan aan de slag. Maar dat we ook een beetje discussie krijgen tussen de domeinen: je wilt daar wel op bezuinigen, maar wij hebben zojuist besloten en met de wethouder en die verantwoordelijkheid, dan krijg je ook in je fractie een gezonde

discussie. Dat is een zoektocht. We hebben met elkaar afgesproken, het is een proces van groeien. We zijn er druk mee bezig. Dank dat ik dit kwijt kon.

Tweede termijn

De heer Van den Beukel, CDA: Toch nog even een nieuw punt, dat ik niet in de eerste termijn heb benoemd over de avond die we hebben gehad, die beeldvorming. Ik merk dat de begrotingsknoppen en de taakstelling, zoals ze worden genoemd terecht, dat die wat veel aandacht krijgen, ook van de wethouder. Ik heb bij de beeldvorming er een lans voor gebroken om eens te kijken of we niet kunnen leren van de rijksoverheid, die niet begrotingsknoppen, zeker geen taakstellingen voorkooft, maar eigenlijk een budgetflexibiliteit per beleidsterrein en inzichtelijk maakt in de begroting. Mij bekruipt steeds meer het gevoel, dat toch de taakstelling, ook de manier waarop ze opgeschreven zijn, allemaal worden gepresenteerd als potentiële bezuinigingen. Dat zijn ze ook, begrijp me niet verkeerd, zo kan je ze inzetten, maar in beginsel is het gewoon een kwestie van voldoende detail geven aan waar budgetten heen gaan. Ik zie een mate van detail die nu al in de begroting ontbreekt. Als dit gewoon in de begroting zou staan, ik sla hem even plat deze teksten, op een iets andere manier maar vergelijkbaar, dan zou je vanzelfsprekend per beleidsterrein kunnen zien waar te bezuinigen of te intensiveren valt. Maar nu is deze hele lange lijst ook in de context van dit gemeentehuis en de medewerkers die hiermee werken, zijn het allemaal individueel potentiële bezuinigingen, die toch een beetje boven de markt hangen als potentiële bezuiniging. Ik heb in de beeldvorming voorgesteld: kunnen we niet onderzoeken of dit te integreren valt met de begroting? Daarmee kom je tegemoet aan een langjarige wens van de raad om eigenlijk de mate van detail van beleidsvelden te vergroten en tegelijkertijd stap je af van die positionering van deze detaillering als potentiële bezuinigingen. Dat is nog mijn voorstel en mijn vraag aan de wethouder, hoe hij daar tegenaan kijkt, of hij er mogelijkheden voor ziet.

De heer Jansen, WIJ: Even reagerend op de CU met het voorstel om de kaderbrief niet gezamenlijk te bespreken. Ik denk dat we de komende cyclus gewoon moeten houden zoals we hebben. Als we teveel dingen gaan veranderen, dan weten we ook niet meer wat wel of niet goed gelopen is, maar dat we voor de toekomst zeker moeten bekijken of we dat niet kunnen vereenvoudigen. Dank u wel.

De heer Azzouzi, PvdA: Ik wil ook even reageren op de vraag van de CU. We zijn wel gerustgesteld door de beantwoording van de wethouder. We vinden de kaderbrief totaal niet technisch. Het is juist beleidsrijk, het geeft kaders aan het college en uitgangspunten. Daarover kunnen wij gewoon discussiëren. In die zin ben ik gerust gesteld. Dat wilde ik even meegeven aan de CU.

De heer Philippens, L3B: Ook nog even een reactie op de vraag van mijn collega. Wat mij betreft houden we een aparte bijeenkomst daarvoor, omdat het één van de weinige momenten is waarop we gemeentebreed kijken, sturing geven en ook politieke kleur kunnen maken. Wat mij betreft blijft het apart. Het voortel van de heer Van den Beukel, daar voel ik wel wat voor. Volgens mij moet je in de begroting juist een bepaald detail hebben, waardoor je die taakstellingen niet meer nodig hebt, want dan haal je ze daar uit. Ik ben vooral aan het kijken, maar tegelijkertijd een stukje praktische uitvoerbaarheid. Of de wethouder daarop kan reageren, of we daar richting de toekomst naartoe kunnen werken. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Het leuke van een vraag is, dat je allerlei meningen krijgt. Het was voor ons ook een beetje een zoektocht, hoe gaan we daar mee om. Alles gehoord hebbende, ook hoe we de kaderbrief met elkaar zien, dat we prima op een bepaald hoger detailniveau er met elkaar over van gedachten kunnen wisselen. Maar dan roep ik ook iedereen op om dat te gaan doen. Ik kan me vanuit het verleden herinneren, dat we bij de kaderbrief opeens een motie hadden over wel of niet een sticker op een brievenbus. Dat is niet het detailniveau dat ik zoek bij de behandeling, nog even los van de inhoud van de motie, want daar waren we uiteraard voor. Maar dat is niet het detailniveau dat ik verwacht bij de behandeling van de kaderbrief. Dat is een oproep die ik aan onszelf en ons allen hier doe. Even in reactie op wat de heer Van den Beukel zegt. Dat is waar we uiteindelijk met zijn allen naartoe willen. Ik weet niet of dat haalbaar is, het is misschien nog een doorgroeimodel waar we met elkaar naartoe willen, want uiteindelijk willen we naar die integrale afweging, niet shoppen uit een lijst van: dat doen we wel, dat doen we niet. Want je wilt het wel in het beleidsveld tegen elkaar afwegen en dat is ook wat het college wil. Maar ik kan me ook voorstellen, dat de vraag wat impliceert voor hoe we een begroting gaan opstellen. In die zin denk ik dat het goed is om daar naartoe te groeien. Als het nu al haalbaar is, is het helemaal fantastisch, maar het is aan de wethouder om daarop te reflecteren. Nogmaals, we moeten ook het ambtelijk apparaat niet overvragen. Dank u wel.

De heer Van Santen, VVD: Een goed voorstel van het CDA. Ik deed net 1 voorstel, maar het voorstel dat u doet is allesomvattend, dus daar kunnen wij ons in vinden.

Wethouder Fortuyn: Ik zal het kort houden. Ik denk dat de suggestie, zoals door meneer Van den Beukel zojuist is verwoord, prima past in de zoektocht die wij hebben: hoe krijgen wij nou de commissies sociaal domein, veiligheid en andere onderdelen, hoe krijgen we die nou goed in positie. Hoe krijgen we ook de goede discussie, als we ergens in de begroting willen bezuinigen, wat zijn dan de effecten? Dat elke wethouder zijn eigen positie kiest met zijn eigen commissie, zodat je ook weer in de raad die goede discussie krijgt, die vinden wij goed. Die volgen wij ook. Dat is ook de integraliteit waar door meneer Markus op geënt werd. Echter, dit kost capaciteit en die capaciteit is op dit moment niet aanwezig, maar we gaan dit wel verder bespreken en we komen er zeker bij u op terug. Misschien moeten wij in stukjes beginnen, wat makkelijker is, wat snel te pakken is, zodat we hier getrapt dit proces met elkaar door evalueren en ontwikkelen. Een goede suggestie, alleen op dit moment kan ik het niet op alle domeinen doen, dat gaat even niet, daar hebben we geen capaciteit voor. Dat was mijn antwoord.

De voorzitter: Dan zijn we aan het eind van dit agendapunt. Wordt ongetwijfeld vervolgd, want we hebben elk jaar een kadernota en elk jaar een begroting, dus elk jaar zullen we er wel wat van vinden, wat er heel goed gegaan is en wat niet. In die zin blijven we wel alert.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

De voorzitter: Dan moet ik even terug gaan naar agendapunt 6.a beleidskader zonne-energie. Ik ben even in de fout gegaan door u niet te vragen of het een hamerstuk of bespreekstuk in de raad moet zijn. Ik kan me voorstellen dat u zegt dat het een hamerstuk is, omdat we toch informeel wat afspraken hebben gemaakt, maar ik hoor het graag even van u. Klopt dat? Ja. Dan gaat het als een hamerstuk naar de raad. Hartelijk dank en excuus voor mijn omissie.

6.b Aanvraag voor een Rijksbijdrage opsporing conventionele explosieven

De voorzitter: Het gaat hier dus om niet-ontpofte bommen en granaten uit de Tweede Wereldoorlog, daar lagen er heel wat van in onze gemeente. Het gaat om een aanvraag voor een aanvullend krediet van het rijk voor de kosten die in 2019 zijn gemaakt voor het opruimen van niet-ontpofte bommen. Ik kan me niet voorstellen dat iemand hierop tegen is, maar misschien dat iemand er een vraag over heeft. Als dat niet zo is, ook goed, dan wordt het gelijk een hamerstuk.

De heer Duivesteijn, L3: Ik ga toch wat roepen, anders zit ik hier ook maar te zitten. L3B is voorstander van het zo goed mogelijk benutten van regionale, landelijke en Europese subsidiemogelijkheden en dit voorstel is daarmee zoveel mogelijk in lijn. De uitgaven voor het opsporen van deze niet gesprongen explosieven zijn reeds gemaakt. Dat we hier nog een bedrag van € 18.000 plus ex BTW kunnen terugvorderen bij het rijk, daar hoeven we wat ons betreft verder geen discussie over te voeren. Dus een hamerstuk.

De heer Markus, CU: Ik had eigenlijk nog 1 vraag. Ik vroeg me af of ambtenaren nog werken 's avonds laat op 30 maart, want we moeten het voor 1 april indienen en 30 maart besluiten we erover. Ik hoop dat iemand nog op de send-knop wil drukken. Dat was eigenlijk de enige vraag, die we nog hebben. Ik kan me nog herinneren, in Bleiswijk, dat we een keer te laat waren. Toen waren we niet vrolijk als raad, kan ik me nog herinneren. Dat was eigenlijk de enige vraag. Uiteraard verder een hamerstuk.

De heer Jansen, WIJ: Ik had dezelfde vraag, maar ik kan u gerust stellen: maart heeft 31 dagen. Op vrijdag kan er ook nog op de knop gedrukt worden. Dit was te voorzien. Ik hoop dat we in de toekomst in vergelijkbare gevallen dit ruim voor aanvang in de raad brengen, als er dan een raadsbesluit moet zijn. Dat hoor ik graag, waarom het een raadsbesluit moet zijn.

Mevrouw Van Bakel, VVD: Ik zit er toch, dan kan ik net zo goed aangeven, dat het een hamerstuk is.

Wethouder Fortuyn: Over 30 maart, ik ben het helemaal eens met meneer Jansen. Ik heb het op school ooit geleerd: de hoogte is 31, de diepte is geen 31 dagen. Dus januari, februari, maart. Maart heeft 31 dagen. Dan zie je hier opeens 2 knobbels bij elkaar, juni en juli, of juli en augustus, hoe was het ook alweer, allebei 31 dagen. Maar dat even als bruggetje, ook voor de toehoorders misschien handig om te weten. De vraag van meneer Jansen heb ik even gemist. De heer Jansen: Waarom het terugvorderen van het geld een raadsbesluit moet zijn. Wethouder Fortuyn: Ik zou het de burgemeester kunnen vragen. Het is inderdaad een goede vraag. Ik weet het eigenlijk ook niet, eerlijk gezegd. Is het fundamenteel om het geen hamerstuk te maken. Ik zou het, eerlijk gezegd niet weten. Ik zie dat iemand mij aan het informeren is. Ja, ik heb het antwoord. De ene heeft het over een fijne avond nog, maar die is weg. Maar de andere zegt: het rijk eist dat. Het is een vereiste van het rijk. Oké.

De voorzitter: Als hamerstuk naar de raad.

6.c Verlenging Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022

De voorzitter: Voor het opstellen van een nieuw veiligheidsbeleid is het noodzakelijk om een grondige veiligheidsanalyse uit te voeren. Daar is wat meer tijd voor nodig, vandaar dat het college de raad vraagt het integraal veiligheidsbeleid met 1 jaar te verlengen tot 31 december, dat is zo'n hoog knokkeltje, 2023.

De heer Jonker, D66: Wat ons betreft lijkt het prima om het te verlengen om tot een meer integraal beleid te komen. Liever een goed beleid dan een gehaast beleid. We onderschrijven het belang om met stakeholders in gesprek te gaan. We ontvangen regelmatig signalen van inwoners, organisaties en bedrijven die het veiligheidsbeleid van Lansingerland niet goed kunnen volgen op sommige punten. Ga vooral ook met deze mensen in gesprek en haal op uit de samenleving wat de prioriteiten zijn. Daar wilde ik het bij laten.

De heer Van Son, VVD: Lansingerland verliest zijn onschuld. Rondgang op de website van 112 Lansingerland leert ons dat ook in dit pas begonnen jaar al de nodige ondermijningsdelicten of mogelijk daaraan gerelateerde misdrijven zijn gepleegd. Daarom is de fractie van de VVD soort verbaasd, dat in plaats van een nieuw integraal veiligheidsbeleid 2023-2026 er een verzoek ligt voor een verlenging van het oude. Waarom wordt de urgentie niet gevoeld en ligt er nog steeds geen plan dat inspeelt op de huidige veiligheidssituatie van onze gemeente? Een plan uit 2019 is geen plan voor 2023 en verder. We weten dat ondermijning een hot issue is, wat maakt dat dit nu niet beleidsmatig wordt aangepakt? Kortom, staat de veiligheid voor onze inwoners nog wel op de agenda van dit college?

De heer Halkes, CDA: Veiligheid is een groot goed, dus een nieuwe, gedegen integraal veiligheidsbeleidsplan is belangrijk. Wat de fractie van het CDA betreft, is een jaar uitstel niet erg. Immers, de kwaliteit gaat boven snelheid. Maar wel vragen wij ons af wat de status nu is. Er zijn gesprekken gevoerd, maar een evaluatie van het aflopende veiligheidsplan hebben wij nog niet gezien. Dat lijkt ons toch het startpunt van een volgend plan. Graag horen wij van het college wanneer wij een evaluatie kunnen verwachten. Als nieuw raadslid kreeg ik het huidige plan voor het eerst onder ogen. Een aantal dingen vielen mij op. Ten eerste komt zo'n beetje op elke pagina het woord BOA voor. Als ik alle taken die in het huidige plan optel voor onze handhavers, dan hebben ze alle 7 dagen 24 uur per dag nodig om ze te vervullen. Maar die mensen zijn er niet en volgens de BOA-bond blijkt het tekort de komende jaren groter. In de komende plannen moet een realistisch takenpakket komen voor de BOA. Vacatures handhavers niet en daar kunnen we niet op bouwen. Is het college dat met ons eens? In de huidige plannen is ook een rol weg gelegd voor Buurttoezicht Lansingerland. Terecht, want deze vrijwilligers dragen hun steentje bij aan het veilig houden van onze gemeente. Wel krijgen we signalen dat het momenteel niet helemaal goed loopt tussen Buurttoezicht en de gemeente. Hopelijk komt daar wat extra aandacht voor in de plannen. Veiligheid is van de gehele samenleving en moet ook zo gedragen worden.

De heer Duivesteijn, L3B: Bij L3B wacht ik eigenlijk al sinds mijn installatie als duo-raadslid met smart op het nieuwe IVB, het integraal veiligheidsbeleid. Toch een kroonjuweel van de portefeuille veiligheid. Zoals ik uit de overlevering heb begrepen, is het vorige IVB vastgesteld na een immens amendement door mijn collega Philippens. Voor wat betreft de gevraagde beslissing: we kunnen moeilijk niet met deze verlenging instemmen, want dan zitten we namelijk zonder IVB. Wat dat betreft is het een hamerstuk, maar toch een aantal zorgen die ik wil uiten. We zijn straks bijna 5 jaar verder voordat het nieuwe IVB er is. De wereld is ondertussen grotendeels veranderd onder invloed van verdere digitalisering en nieuwe sociale media, ondermijning, maar ook de steeds grotere polarisatie in onze samenleving, mede ontstaan tijdens en door het coronavirus. Wat dat betreft een compleet ander uitgangspunt voor het nieuwe IVB. Kan het college aangeven waarom de IVB vertraagd is? Het is toch ook niet zo dat het op een onvoorspelbaar moment is gekomen? We weten al sinds 2019 dat dit document in 2022 opnieuw opgesteld zou moeten worden. Mijn fractie heeft al meerdere malen naar het nieuwe integraal veiligheidsbeleid gevraagd. In plaats van dat we het hier nu bespreken, zoals mijn collega van de VVD aangeeft, gaan we nu een jaar verlengen. Waarom is vorig jaar niet geïnvesteerd in een analyse van de ontwikkelingen van dit beleidsdocument? Ligt hier een bezettingsprobleem aan ten grondslag? Is de organisatie wel voldoende bezet in het team veiligheid? Mijn fractie ziet op dit moment de voorgestelde planning van het IVB dan ook niet met een gerust hart tegemoet. Als ze pas in Q3 gaan beginnen met het opstellen van het beleid betwijfel ik of we dit wel in Q4 kunnen gaan vaststellen. Ik zou dan ook willen vragen aan de portefeuillehouder of de vervanger: kunnen we op zijn minst ervoor gaan zorgen dat het IPV wordt vastgesteld voordat we de APV gaan vaststellen. Dat was het, tot zover. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Ik heb mijn knokkels ook goed nageteld als het gaat om het aantal maanden. Dan

zijn we toch wel even onderweg in het jaar 2023, nu wordt het beleid van vorig jaar voortgezet. We hebben geen andere keuze dan instemmen met dit voorstel, want anders hebben we helemaal niets. In die zin is er weinig te kiezen. Verder alle kritische kanttekeningen, die zijn geplaatst en die ik wilde vragen, zijn gesteld, dus die ga ik zeker niet herhalen. Laten we wel hopen dat we het komende jaar voortvarend aan de slag gaan, zodat we in 2024 een goed, nieuw beleid hebben. Dank u wel.

Mevrouw Van Splunter, GL: Wat dat betreft is GL er ook voorstander van, om bij de aanvang van Q2 met deze verlenging in te stemmen. In het belang van een goed IVB, het kritische proces of de vragen die gesteld zijn naar het volgende IVB zijn door anderen al gesteld, dus dan houd ik het verder kort.

De heer Zantman, WIJ: Uiteraard delen wij de zorgen van voorgaande sprekers, maar ook wij zijn voor verlenging.

De heer Scheringa, PvdA: De reden van de vertraging was ook onze hamvraag, maar die is al gesteld. Over de verlenging zelf, er rest weinig anders dan het te accepteren. Wat wij wel positief vinden, is dat de politie achter de verlenging staat en de methode om tot een nieuw beleid te komen, dus dat stelt ons enigszins gerust in die zin. Dat was het.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Om even meteen bij het pijnlijke te beginnen. Het verdient inderdaad niet de schoonheidsprijs dat je een bestaand beleidskader IVB zou moeten verlengen, terwijl de wereld inderdaad niet stil staat. Aan de andere kant, ik denk dat het ook goed verwoord is in de brief. Het IVB is niets waard zonder een gedegen samenwerking met maatschappelijke partners, zoals politie, Buurttoezicht Lansingerland en GGZ. Het voorstel is dan ook om komend jaar te investeren in de ontwikkeling van het nieuwe integraal veiligheidsplan en deze vanaf 2024 in te laten gaan. Het is een grondige veiligheidsanalyse. U heeft afgelopen dinsdag, wij hebben in het college de misdrijfmonitor doorgestuurd naar u. U ziet daarin ook hoe het met de gemeente Lansingerland is gesteld. Dat helpt natuurlijk wel om ook een beetje een beeld te krijgen. Dit document, het integraal veiligheidsbeleid, is een strategisch document. Een strategisch document vindt uiteraard zijn weerslag deels, voor zover het effect heeft, op de algemene politieverordening. Die algemene politieverordening komt in het vierde kwartaal. Er wordt net gevraagd om het IVB voor de APV te doen, maar dat kan ik u niet toezeggen, want dat gaan we niet redden gezien de grondige analyse, die we met elkaar willen maken. Het is geen onwil, maar de APV gaan we in december of het vierde kwartaal vast stellen. In de APV actualiseren wij ook de zaken die wij gaandeweg met elkaar ontmoeten, dus het één hoeft niet op het ander te wachten. De APV wordt gewoon geactualiseerd en kort daarop komt het integraal veiligheidsbeleid bij u op tafel. De heer Duivesteijn: Er staat in de planning dat we het IVB in Q4 gaan vaststellen en de APV stellen we altijd in december vast. Als de wethouder nu aangeeft dat we de IVB na de APV gaan vaststellen, dan zitten we in Q1 van volgend jaar. Ik vraag me af wanneer we dat IVB kunnen gaan verwachten. Wethouder Fortuyn: Zoals ik net aangaf, dat wij niet de garantie kunnen geven dat we het integraal veiligheidsbeleid dan al klaar hebben. En de APV vast stellen, die is al geagendeerd in de agenda. Zo zit het wel in elkaar. Kan het, dan zullen we het zeker doen. We gaan het niet ophouden om het op een andere manier uit te voeren, maar op dit moment ligt het gewoon heel erg lastig om de inzet, ook hier geldt weer inzet, om die voldoende uit te kunnen rollen op dit moment. Dat is gewoon een gegeven, ik kan het niet beloven. Meneer Halkes had het over evaluatie van een realistisch takenpakket. Ja, dat komt uiteraard in dat onderzoek, dat we nu gaan doen: wat is goed gegaan, wat is overbodig, wat moet aangescherpt worden. Het takenpakket komt in het integraal veiligheidsplan wel naar boven en de afwijkingen zullen met u besproken gaan worden, kiezen we voor het één of voor het ander. Het is een strategisch document, daar moeten we realistisch en helder in zijn. Ik denk dat hiermee de beantwoording is gedaan. Wat ik jammer vind, is de opmerking die gemaakt is of veiligheid wel hoog genoeg op de agenda staat en de urgentie schijnbaar ontbreekt. Ik krijg hem zo binnen, het kan zijn dat ik hem iets te scherp stel. Ik denk dat de burgemeester vaak in de commissie AB u op de hoogte houdt van de acties en hoe de veiligheid georganiseerd is en wat er potentieel aan de hand is of wat er gebeurd is. Zeker in het presidium, die wordt ook regelmatig bij gesproken. De urgentie is er zeker bij de burgemeester, die is echt wel aanwezig, maakt u zich daar geen zorgen over. Het staat hoog op de agenda, ook voor L3B: het staat hoog op de agenda. Met het uitbreiden van de BOA is daar ook weer een volgende stap in gezet. Hier wilde ik het bij laten.

Tweede termijn

De heer Scheringa, PvdA: Dank wethouder, voor de antwoorden, maar ik mis alleen nog even, een analyse, natuurlijk is dat noodzakelijk en alle samenwerking met de partners, maar waarom is dat niet

vorig jaar gestart, waarom dit jaar pas? Misschien ligt het aan corona of andere crisissen en inzet, maar ik ben er wel nieuwsgierig naar.

De heer Duivesteijn, L3B: Ik had ook de vraag gesteld wat de reden van vertraging is met de beide subvragen of er een bezettingsprobleem aan ten grondslag ligt, ook in aanvulling op mijn collega van de PvdA. Wij zijn erg benieuwd waarom die investering niet vorig jaar is gedaan, waarom het nu pas dit jaar wordt gedaan. Er wordt verder niet uitgelegd waarom het opgeschoven is, alleen dat we in 2023 de focus op die analyse gaan doen. Dat had ook 2022 kunnen zijn. Het antwoord dat we niet kunnen garanderen dat de APV wordt vastgesteld voor het IVB, dat vind ik zorgelijk. Zeker met het oog op dat we in Q4, dit jaar, liever hadden willen vaststellen. Wij gaan kijken hoe dat verder gaat lopen.

Wethouder Fortuyn: We hebben getracht dit tot uitvoering te brengen, maar we hebben nu een beleidsadviseur aangetrokken om deze kar te gaan trekken. Nogmaals, we willen het integraal aanpakken met stakeholders en de markt. Dat is heel belangrijk, daar komen ook de analyses naar voren. Het wil niet zeggen, dat het huidige IVB niet zou functioneren, laten we even helder zijn, we hebben wel een IVB. Het is een wettelijke taak dat je hem aanpast elke 4 of 5 jaar. Het is niet zo dat we helemaal niets hebben en dat het ook niet zou deugen wat we nu doen. Bovendien zijn we op een aantal trajecten extra stappen gaan zetten. We hebben gewoon onvoldoende capaciteit gehad in het afgelopen jaar. Een heel hectisch jaar geweest ook. U weet zelf ook wel, dat veel ambtenaren weg getrokken zijn in het kader van het loon, wat in de actualiteiten zit. We hebben echt capaciteit moeten lenen bij elkaar. We hebben nu gezegd: dit moet serieus aangepakt worden. We hebben daar nu een beleidsadviseur op zitten. Nogmaals, het verdient niet de schoonheidsprijs, maar we hebben ook te dealen met hetgeen op ons afkomt. Dank u wel. De heer Duivesteijn: Ik ben blij te horen dat er nu een nieuwe beleidsadviseur aangesteld is. Dan vraag ik me nog steeds af: is dan nu de bezetting op orde in team veiligheid. Wethouder Fortuyn: Ik denk dat dat een vraag buiten de orde is. Die kan ik wel schriftelijk beantwoorden. We hebben de BOA's in de begroting opgenomen, of ze al aangenomen zijn, of team veiligheid volledig in de bezetting zit, daar kan ik geen antwoord op geven. Daar kan ik technisch op terug komen. Dan gaan we in de operationele situatie zitten, terwijl nu het verzoek ligt om het IVB een jaar te verlengen. Maar we kunnen er wel op antwoorden als u dat op prijs stelt, is geen enkel probleem, dan krijgt u er een schriftelijke reactie op.

De voorzitter: Kan ik concluderen dat dit als een hamerstuk naar de raad gaat? Ja.

6.d. Vaststellen verslagen fractiegelden 2022

De voorzitter: De raad wordt gevraagd een eindafrekening fractiegelden 2022 van de 8 fracties in de raad van 30 maart vast te stellen, maar het ligt nu in de raad. Is er iemand die het woord wil voeren? Dat is niet het geval, dan gaat dit als een hamerstuk naar de raad.

6.e. Wensen en bedenkingen Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's

De voorzitter: Voor degenen die kijken naar de webcast of later kijken. Het veiligheidsberaad, u kent de voorzitter ongetwijfeld, burgemeester Bruls uit Nijmegen, hij was in coronatijd op de landelijke tv-zenders, dagelijks, wekelijks, maar in het veiligheidsberaad zijn 25 veiligheidsregio's vertegenwoordigd. Het veiligheidsberaad heeft het principebesluit genomen om de landelijke stichting waarborgfonds veiligheidsregio's op te richten, die dekking biedt in geval van niet verzekerde aanspraken na dienstongevallen. De deelnemende veiligheidsregio's storten jaarlijks een bijdrage in het waarborgfonds. Wanneer een medewerker recht heeft op een uitkering na een dienstongeval en deze niet gedekt wordt door een ongevallenverzekering volgt een uitbetaling uit dit waarborgfonds. Het college stelt voor dat de veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond daaraan mee gaat doen en daar dus ook jaarlijks geld in stort. Voor de leken, want u wist dat natuurlijk allemaal al.

Mevrouw Van Splunter, GL: Geen bedenkingen, wel de wens om in de één na laatste zin één keer het woord 'dient' uit de reactie van Lansingerland te halen. Er staat een fout in de reactie van de zienswijze van Lansingerland. Kan dat nog gecorrigeerd worden? Dat was mijn wens. Er staat 2 keer het woord 'dient' in die zin, volgens mij kan er eentje weg. Less is more, dat probeer ik ook in mijn betoog elke keer te doen, dat het kort, duidelijk en helder is.

Wethouder Fortuyn: Ik sta ten dienste van u. Ik zal die correctie laten doen. Ik zie hem hier ook staan. Dank u wel. Ook dat u het gelezen heeft, dat vind ik wel heel erg belangrijk.

De voorzitter: De conclusie is dan helder, dat het als een hamerstuk naar de raad kan, met die wijziging uiteraard.

7. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: We hebben info gekregen over opzet langdurige opvang Oekraïners aan de Sporthoeklaan.

Mevrouw Van Splunter, GL: Dit zal ietsje langer duren, maar er is een verzoek gekomen per brief, als je dit als bespreekpunt wilde doen, dat je moest reageren, dan zou het vandaag als bespreekpunt komen. Alleen, wij hadden onze fractievergadering maandag en wij hebben toch even doorgesproken over die monitoring. Wij vroegen ons af, vraagje, kan het alsnog een bespreekpunt worden? Niet nu, maar dat de monitoring dan toch besproken kan worden. We zijn te laat in onze reactie. De voorzitter: Simpel, daar gaat het college niet over, daar gaan wij als commissie over. Ik interpreteer uw vraag als een vraag aan de commissie. Als de commissie dat goed vindt, wat mij betreft kan dat. Is er bezwaar tegen? Nee?

De heer Markus, CU: Elke partij staat in het recht om een bespreekpunt te doen, maar ik verwacht er dan wel even een notitie bij m.b.t. wat er besproken moet worden en niet alleen dit stuk van de raad, want dan weten we niet wat we willen bespreken. Dus ik verwacht dan wel wat voorwerk van GL als ze het willen agenderen.

De heer Van den Beukel, CDA: Dat niet. Volgens mij hebben we weleens brieven vanuit het college op de agenda zonder dat het een bespreekstuk is vanuit de raad. Ook steun van ons voor het agenderen een volgende keer. Er zijn meer brieven verschenen, niet alleen deze brief over monitoring. We hebben vorige week een andere brief gekregen over de langdurige opvang. Voor ons voldoende reden om erover te spreken. Ik zou niet perse mevrouw Van Splunter willen opzadelen met huiswerk van een bespreekstuk, ik denk niet dat dat noodzakelijk is.

De voorzitter: Ik concludeer dat het nu besproken gaat worden. Ga uw gang. Niet? Sorry. Dat u een bespreekstuk schrijft en dat het in de volgende commissie AB komt. Dat is wat de commissie vindt. Is dat correct? Oké. Verder zijn er geen vragen over.

Wethouder Muis: Kort een paar actualiteiten. Het sluit een beetje aan bij de rondvraag, die straks nog aan bod komt. Ze gaan alle drie over afval en het afvalbeleid. Drie dingen wil ik terugkoppelen naar u. Door de besprekingen in onze commissie en raad zijn er ook in Pijnacker-Nootdorp raadsvragen gesteld of er sprake is van bijplaatsing of dumpingen uit onze gemeente. We hebben daar eerder al contact over gehad met de buurgemeente. Ook n.a.v. de beantwoording van de raadsvragen in Pijnacker-Nootdorp over dat risico, dat er zou zijn. Er blijkt nergens uit dat dat het geval is. Daar zijn raadsvragen over terug te vinden, die zijn heel helder, vanuit Pijnacker-Nootdorp, beantwoord richting hun raad. Dus er is geen reden tot ongerustheid wat dat betreft. Er stond ook nog een bericht over in het AD, wellicht heeft u dat ook gelezen. Het andere punt, daar heeft u een brief over ontvangen, dat is de nulmeting naar de grondstoffen PMD, GFT en afval in de openbare prullenbakken. U kunt dat lezen, want u heeft het ontvangen of u ontvangt het binnenkort. De afvalspiegel heeft die sorteertanalyses uitgevoerd. GFT, vervuiling daarvan in de gemeente Lansingerland, is 0,5%. In de hoogbouw 0,8%. Landelijk is dat vervuilingpercentage 2,8%, dus Lansingerland blijft hier ruim onder. Dan het PMD, vervuiling PMD afkomstig uit zakken is 5,7%. Dan zie je ook het verschil met ondergrondse verzamelcontainers, daar is dat 17,5%. Maar ook daar ligt dat landelijk veel hoger. Bij een zak gemiddeld op 20%, bij een verzamelcontainer 30%. Allemaal uit de database van de Afvalspiegel, die dat bijhoudt in de verschillende gemeenten. Het prullenbakafval is ook bekeken. Dat zijn allerlei verschillende afvalstromen, met als uitschieter de hondenpoepzakjes en dat is heel positief, want meer dan de helft, of ongeveer de helft, bestaat uit hondenpoep. Dan waar geen analyses hebben plaats gevonden, maar wat we wel hebben nagevraagd bij onze verwerkers, textiel, oud papier, karton en glas. Daar blijven de percentages ruim binnen de gestelde normen van de gesloten contracten, ze kunnen als erg laag bestempeld worden. Dit jaar gaan we nog 2 sorteertanalyses uitvoeren en dan hopen wij dat het allemaal zo blijft. We voeren ook de gesprekken met de overige verwerkers van de andere gescheiden afvalstromen om te monitoren dat er geen vervuiling plaats vindt. Dan tenslotte, nog meer positief nieuws. Jaren zaten we in Lansingerland rond de 190-200 kg restafval per persoon. 2021 was het 187kg en in 2022 is het 169kg geworden. Volgens mij is dat een heel goede richting, ik hoop dat dat zo door gaat zetten dit jaar.

8. Actualiteiten uit de commissie

De heer Duivesteijn, L3B: L3B heeft art.37 vragen gesteld over het stopzetten van de VRR van de rapportage aanrijdtijden ambulancezorg en daar inmiddels ook antwoord op ontvangen. Daarin adviseert het college om een brief met onderbouwing van de VRR af te wachten waarom zij dat hebben gedaan. Wij zijn van mening dat een eenzijdig besluit niet van een zorgvuldig proces getuigt. Uit het voorbeeld komt duidelijk naar voren dat de raad gevoelsmatig op veel te grote afstand staat, we ervaren ook totaal geen grip op dit proces. Afgelopen zienswijze, die wij als raad naar de VRR hebben gezonden, hebben we gevraagd naar verbetering van de aanrijdtijden op korte termijn en dat kunnen we nu niet meer controleren. Wat voor overweging er ook aan ten grondslag ligt, pas zodra er een beter alternatief

beschikbaar is, kan de rapportage worden gestopt. Daarmee zijn we voornemens om een bespreekpunt te agenderen voor de commissie van april, waarin we met de commissie van gedachten willen wisselen over dit handelen van de VRR en of onze belangen wel goed behartigd worden bij de VVR. De voorzitter: We zien het bespreekstuk tegemoet.

De heer Van den Beukel, CDA: Het is maar een zijdelingse commissie-activiteit, maar voor mij is het een lastig agendapunt. Waar liggen de grenzen van actualiteiten uit de commissie? Er valt van alles te melden. Even over Koningsdag. Formeel is nog niet vanuit het college gemeld, dat Koningsdag Bergschenhoek doorgaat dit jaar. We hebben er wel raadvragen over gesteld, in die zin is het onderwerp van gesprek geweest hier in deze raadszaal. Ik denk dat het goed is om dat even te markeren, dat Koningsdag 2023 doorgaat, dat het formeel is bekrachtigd, dat er een nieuw Oranjecomité is en dat we iets van de zorgen die we hadden, hebben geuit in deze raadszaal, zijn weggenomen. Dank u wel. De voorzitter: Waarvan akte. Ik moet zeggen, dat het goed is dat het doorgaat in Bergschenhoek.

9. Verbonden partijen

De voorzitter: Niet.

10. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Een rondvraag over de restafvalteller. Een mooi scrabblewoord.

De heer Halkes, CDA: Inderdaad een mooi scrabblewoord. Die restafvalteller is nu eindelijk zichtbaar op de site van de SVHW, maar voor veel inwoners liep het toch een beetje uit op een teleurstelling, want de fractie kreeg van meerdere inwoners te horen, dat de telling niet klopte, dat ze weer de gemeente bij (...) moeten zijn of is het daar erg druk. Maar dat zijn nog de mensen die hun teller kunnen inzien. Een groot deel van onze inwoners heeft namelijk helemaal geen toegang. Met name de echtgenote van een man die op een boorplatform werkt en daarvoor soms maanden weg is, meldde zich bij ons. Zij kon gegevens niet inzien, omdat ze niet de hoofdbewoner is. Het DigiD van haar man gebruiken, mag natuurlijk niet, dus ze heeft geen idee van de stand van zaken. Zo kan ze ook niet controleren of de kopie van haar pas misbruikt wordt. Wat het CDA betreft, kan dat niet de bedoeling zijn. Graag horen wij van het college hoe alle inwoners toegang krijgen tot de gegevens van de afvalteller, zodat zij de kosten in de hand kunnen houden. Kan dat bijvoorbeeld via MijnLansingerland op de website van de gemeente?

Wethouder Muis: Ik kan de neiging niet onderdrukken, dat doe ik ook niet, maar ik kan me voorstellen dat als ik op een boorplatform zou zitten en ik zou nadenken over thuis, dat ik me het minst zorgen zou maken over de restafvalteller, maar dat is voor iedereen persoonlijk. Ik zal ingaan op de rondvraag die gesteld is. De restafvalteller, goed te weten, is een extra service van SVHW die ze kosteloos aanbieden aan gemeenten, die een deels variabele afvalstoffenheffing hanteren. Hij kan inderdaad, zoals de vragensteller zegt, alleen ingezien worden door de belastingplichtige hoofdbewoner d.m.v. DigiD. Dat is ook logisch, want dat is degene die betaalt. Die persoon is bij SVHW bekend en zij kunnen en mogen die gegevens natuurlijk niet verstrekken. Dus als een bewoner zelf niet in staat is, dat kan natuurlijk ook gebeuren, om de restafvalteller te raadplegen, dan kunnen ze dat bij de afrekening van de afvalstoffenheffing. Als blijkt dat de ledigingen en stortingen niet overeen komen met zelf geregistreerde aantallen, kunnen ze een overzicht opvragen bij de SVHW. De restafvalteller wordt één keer per maand aangepast met de registraties van de voorgaande maand. Indien alle bewoners van de woning deze maandelijks inzage wil hebben, dan moeten ze met elkaar een afspraak maken, dat de hoofdbewoner dan inlogt en de gegevens met de andere bewoners deelt. Dan kunnen ze samen checken of de registraties kloppen. Het melden van een in de ogen van een bewoner foutieve registratie kan het hele jaar door, dat hoeft niet direct plaats te vinden nadat de nieuwe maand zichtbaar is in de restafvalteller. Dan komen we op de vele inwoners die hier problemen mee hebben. Bij Renewi zijn tot op heden 17 meldingen over de restafvalteller binnen gekomen, nog even los van wat ze dan precies melden. 2 zijn er direct opgelost en 15 zijn in onderzoek. Als je dat afzet tegen 23.000 huishoudens dan kom je op 0,007% of misschien nog minder als we de wel uitgezochte eraf houden, maar volgens mij is dat een heel mooie score. Natuurlijk is het spijtig als mensen het gevoel hebben, dat hun melding niet soepel opgepakt wordt. Daarom hebben we daarover n.a.v. uw vraag direct contact opgenomen met de callcentres van de gemeente met Renewi om de werkafspraken door te nemen. Het lijkt wel goed, dat we hier goed met elkaar afspreken, dat meldingen bij Renewi gedaan worden tussendoor op basis van een restafvalteller, want zij hebben zich op de tussentijdse registraties. Als het gaat over een vraag over de aanslag bij de SVHW. Het is verstandig als inwoners met vragen zich melden bij de instantie die hierover gaat. Korte lijnen, minder verwarring, geen onnodige heisa, een kleiner risico dat meldingen niet worden opgepakt en tussen wal en schip raken. Dank u wel.

De heer Halkes, CDA: Ik ben blij te horen dat er naar de werkafspraken is gekeken om het proces te verbeteren. Ik kreeg van mensen te horen, dat ze er moeilijk doorheen kwamen, dus het is mooi dat daar

naar is gekeken. Wat betreft de restafvalteller, dat is toch teleurstellend, dat mensen thuis hele constructies moeten gaan bedenken om de gegevens in te kunnen zien. Ik hoop dat er onderzoeken worden gedaan, of er een koppeling mogelijk is met MijnLansingerland op onze website, om daar een database aan te hangen. Tot zover.

Wethouder Muis: Ik heb uitgelegd waarom het is zoals het is. Ik wil ook wel dingen bij de belastingdienst anders, maar dat is allemaal niet heel eenvoudig te regelen. Volgens mij kan het op een heel praktische manier zoals geschetst. Maar als de raad een andere vorm van inzage in de registratie zou wensen, dan leidt dat natuurlijk tot extra kosten, wat niet binnen de dienstverlening van de SVHW valt. Maar wij zijn niet voornemens om hier van af te wijken, omdat wij denken dat het prima werkt, ook gegeven de vragen en meldingen die er nu zijn. Dank u wel.

De voorzitter, om 22.15 uur: Dan ronden we deze rondvraag af en zijn we toe aan de sluiting. Hartelijk dank voor uw voorbereiding en inzet voor vanavond. Nog een fijne avond voor straks. Welterusten. We zien elkaar snel weer. Ik sluit de vergadering.

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.